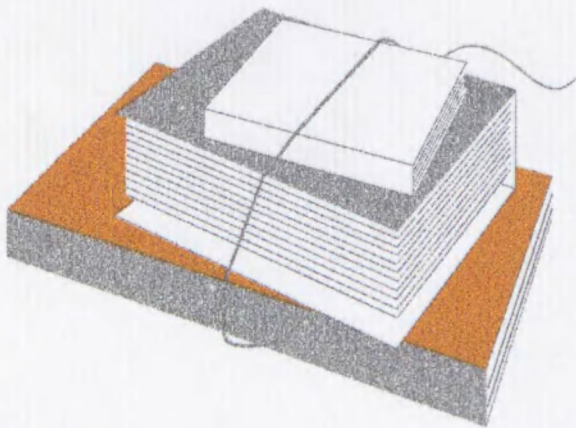

ISSN 1234-7752

Bibliotekarz Zamojski

Bibliotekarz Zamojski

POWIATOWA
I MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
W ZAMOŚCIU

2004/2 (20)

WYDAWCA:

**POWIATOWA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W ZAMOŚCIU**

22- 400 Zamość, ul. Pereca 14

Zespół redakcyjny:

Biniek Halina
Gruszka Krystyna - red. nacz.
Miksza-Kordulska Jolanta
Zielińska Halina

Projekt okładki:

Elżbieta Gnyp

Adres redakcji:

Dział Instrukcyjno-Metodyczny PiMBP
22-400 Zamość
ul. Staszica 25
tel. 639-33-73

Nakład: 50 egz.

Druk:

Biuro Technika
Marek Błaszczak

Oprawa:

Pracownia Introligatorska
PiMBP w Zamościu

Zrealizowano przy wsparciu finansowym Powiatu Zamojskiego

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Biblioteka integracji	9
Biblioterapia w bibliotece publicznej.....	10
Zasady pracy pedagogicznej z niepełnosprawnymi intelektualnie.....	14
Biblioterapia jako forma rewalidacji dzieci niepełnosprawnych umysłowo.....	18
W obronie susła perełkowanego	22

POMOCE METODYCZNE

„W poszukiwaniu kapitana Granta” - scenariusz konkursu czytelniczego poświęconego Juliuszowi Verne`owi (1828-1905).....	27
Regulamin konkursu wiedzy bibliotecznej.....	33

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Życie i twórczość Witolda Gombrowicza.....	41
Nabytki regionalne PiMBP w Zamościu.....	46

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ55**TO WARTO WIEDZIEĆ**61**KRONIKA**65

Dziesięciolecie Bibliotekarza Zamojskiego

Pierwszy numer Bibliotekarza Zamojskiego ukazał się w roku 1995 i ma już za sobą 20 edycji. Od początku wychodzi jako półrocznik. Wydawcą pierwszych 8 numerów była Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu, zaś od roku 1999 wraz ze zmianą statutu WiMBP (na skutek reformy administracyjnej kraju), Bibliotekarza Zamojskiego wydaje Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu. Z grona zespołu redakcyjnego odeszli wspaniali ludzie - pracownicy Biblioteki Zamojskiej - kol. Anna Kuszczak, kol. Feliksa Niemiec, kol. Tadeusz Pietrzak oraz kol. Maria Szeliga.

W sposób znakomity z ogromnym zaangażowaniem tworzyli każdy numer Bibliotekarza oraz byli autorami interesujących tekstów. Zmianom uległ także nakład, ze 150 egzemplarzy pierwszego numeru do 50 egzemplarzy obecnie.

Od 2 numeru do współpracy włączyli się z powodzeniem pracownicy Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu.

Po różnych próbach uzyskania atrakcyjnego wizerunku staraliśmy się publikować przede wszystkim materiały, które mają charakter dokumentacyjny, informacyjny oraz pomoce metodyczne przydatne w tworzeniu warsztatu pracy bibliotekarza.

Sądze, że każdy bibliotekarz naszego powiatu, interesujący się swoim zawodem znajdzie dla siebie pożyteczne teksty.

Wszystkim współpracownikom życzę, by społeczna praca na rzecz tworzenia kolejnych numerów naszego zawodowego czasopisma zawsze spotykała się z bibliotekarską aprobatą i była źródłem osobistej i zawodowej satysfakcji.

*Krystyna Gruszka
Redaktor naczelny*

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Biblioteka integracji

20 października 2004 roku pracownicy bibliotek publicznych i pedagogicznych powiatu zamojskiego, tomaszowskiego, hrubieszowskiego, krasnostawskiego i biłgorajskiego mieli okazję uczestniczyć w seminarium *Biblioteka integracji* zorganizowanym przez Zamojski Oddział Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Zamościu. Seminarium poświęcone pracy biblioteki na rzecz czytelników z różnymi dysfunkcjami odbyło się dzięki pomocy finansowej Województwa Lubelskiego. W programie znalazły się następujące wykłady:

- Wpływ czytania na rozwój emocjonalny dziecka – Jolanta Juszcak – Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Zamościu

- Metody pedagogiki specjalnej – krótki rys w kontekście edukacji, rozwijania potrzeb i zainteresowań dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie – Maria Anna Kasiura – Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Zamościu

- Biblioterapia jako forma rewalidacji dzieci niepełnosprawnych umysłowo – Maria Anna Kasiura

- Biblioterapia w bibliotekach publicznych – Danuta Zwolińska - Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu.

- Biblioteka jako miejsce integracji ludzi z dysfunkcją wzroku – Danuta Wójcik – Filia nr 3 dla Niewidomych PiMBP

- Prezentacja medialna i zwiedzanie Ośrodka Terapeutyczno-Rehabilitacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych w Zamościu – Dyrektor ds. Edukacji Małgorzata Jagoda - Kordulska.

Tematyka seminarium zainteresowała bibliotekarzy, którzy nie zawsze są właściwie przygotowani do pracy z czytelnikami specjalnych kategorii. Wiedza dotycząca metodyki pracy z dziećmi niepełnosprawnymi oraz terapii poprzez czytanie odpowiednio dobranej literatury jest niezbędna, aby możliwe było wypełnianie biblioterapeutycznej i integracyjnej roli biblioteki. Doświadczenie osób pracujących z osobami niepełnosprawnymi oraz bezpośredni kontakt z dziećmi specjalnej troski podczas ich codziennych zajęć szkolnych wpłynęło na rozszerzenie wiedzy bibliotekarzy oraz uświadomienie im potrzeby permanentnego doksztalcania. Wskazane zostały możliwości uzupełniania wiedzy w zakresie biblioterapii na różnych poziomach.

Danuta Zwolińska

Biblioterapia w bibliotece publicznej

Biblioterapia jest działaniem terapeutycznym opierającym się o zastosowanie materiałów czytelniczych. Jest rodzajem psychicznego wsparcia w rozwiązywaniu osobistych problemów danej osoby przez ukierunkowane czytanie. Czytanie jako jeden z podstawowych elementów procesu biblioterapeutycznego, prowadzi do istotnych zmian w procesie leczniczym i wychowawczym. Przyczynia się do wzbogacania wyobraźni, rozszerza zakres spostrzeżeń i pojęć. Dostarcza również bodźców do rozwoju emocjonalnego. Czytanie przyczynia się do kształtowania postaw, wzbogacania słownictwa oraz wzrostu wiedzy. Bywa często inspiracją do różnych form aktywności intelektualnej. Biblioterapia nie jest nastawiona na usuwanie objawów chorobowych, lecz dzięki jej zastosowaniu może pomóc radzić sobie z własnym niedomaganiem lub niepełnosprawnością. Może w wyraźny sposób przyczynić się u osoby objętej takim działaniem do zmiany samopoczucia, postaw i sposobu akceptacji samego siebie oraz innych osób. W zależności od sytuacji w jakiej dana osoba się znajduje konieczne jest zastosowanie odpowiedniego rodzaju biblioterapii. Punktem wyjścia do zajęć biblioterapeutycznych powinno być przekonanie, że każdy człowiek, mimo swej niepełnosprawności fizycznej czy umysłowej, wynikającej z wad wrodzonych, schorzeń lub urazów doznanych w wyniku wypadków, zachowuje określone sprawności i funkcje tak fizyczne jak i psychiczne, które można uaktywnić i rozwijać.

Celem biblioterapii jest niesienie pomocy w:

- odnalezieniu się w nowej, trudnej sytuacji (choroba, niesprawność, starość, osamotnienie, odizolowanie od społeczeństwa z różnych przyczyn, bezrobocie),
- uświadomieniu poprzez informowanie w przystępny sposób o rodzaju problemu, z którym się borykają,
- uaktywnianiu osoby chorej, niepełnosprawnej, będącej w depresji, doświadczającej destrukcyjnych emocji,
- stwarzaniu odpowiedniej atmosfery terapeutycznej,
- pozytywnym wpływaniu na stany emocjonalne osób będących w niekorzystnej sytuacji emocjonalnej poprzez dostarczanie lektur i rozmowy o nich.

Proces postępowania biblioterapeutycznego składa się z kilku etapów:

- a) samodzielne czytanie, słuchanie lub oglądanie odpowiednio dobranych środków terapeutycznych (książek i czasopism czarnodrukowych i tzw. materiałów alternatywnych, tj.: książki brajlowskie, drukowane powiększoną czcionką, nagrane na kasyety lub płyty, materiały łatwe w czytaniu, programy komputerowe dostosowane do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych)

b) identyfikacja z bohaterami literackimi i przeżycia doznawane podczas kontaktu z zalecanymi dziełami, mającymi na celu uaktywnienie lub wyciszenie uczestnika biblioterapii,

c) katharsis – stan psychiczny, w trakcie czytania lub po jego zakończeniu, charakteryzujący się odczuciem ulgi, odreagowaniem blokad i napięć psychicznych,

d) wgląd w siebie samego; przepracowanie samodzielnie lub przy pomocy biblioterapeuty ważnych, osobistych problemów,

e) zmiana w postawach lub zachowaniu uczestnika procesu biblioterapeutycznego.

Czas trwania postępowania biblioterapeutycznego uzależniony jest od właściwej diagnozy, celu terapii, jej przebiegu oraz osiąganych efektów. Może trwać od kilku dni do kilku, kilkunastu tygodni.

Prowadząc zajęcia biblioterapeutyczne należy przestrzegać kilku zasad tj.:

- swoboda i dobrowolność uczestnictwa w zajęciach
- uwzględnianie potrzeb, problemów i preferencji uczestników zajęć
- dostosowanie materiałów bibliotecznych (czytelniczych do ewentualnych upośledzeń i zdolności czytelniczych)
- odwoływanie się do gotowości biblioterapeutycznej czytelnika lub grupy
- dostosowania poziomu i tempa pracy do psychicznych i fizycznych możliwości uczestników
- włączenie do programów biblioterapeutycznych zajęć muzyko i arteterapeutycznych oraz innych terapii wspomagających proces powrotu do zdrowia
- korzystanie z doświadczeń innych biblioterapeutów.

Statutowym obowiązkiem biblioteki publicznej jest rozbudzanie zainteresowań, kształtowanie gustów i zaspakajanie potrzeb czytelniczych wszystkich grup użytkowników. Poprzez dostarczanie książek, organizowanie różnorodnych działań kulturalno – oświatowych biblioteki te odgrywają istotną rolę w powszechnej edukacji i ukulturalnianiu społeczeństwa. Znaczenie biblioteki i książki jest szczególnie istotne dla osób o ograniczonych możliwościach w dostępie do oświaty, rozrywki, dóbr kultury. Tę grupę stanowią osoby niepełnosprawne ruchowo, z różnymi dysfunkcjami (np. wzroku, słuchu), upośledzone umysłowo i psychicznie, opóźnione w rozwoju, starsze, odizolowane od codziennego życia, uzależnione, nie potrafiące poradzić sobie z problemami. Często książka i biblioteka są dla nich jedynym kontaktem ze światem, a bibliotekarz bezinteresownym rozmówcą, powiernikiem czy doradcą. Dzięki takim działaniom bibliotecznym ludzie ci nie odczuwają tak bardzo swojej „inności”, nie czują się wyobcowani ze środowiska. W naszym społeczeństwie żyje wiele ludzi niepełnosprawnych (wg danych statystycznych ok. 10% Polaków to niepełnosprawni). Największym i najbardziej bolesnym problemem tych ludzi jest samotność i izolacja od ludzi zdrowych. Wymagają oni opieki, właściwego

uznania, szacunku i miłości. Wszyscy powinniśmy pamiętać o tym, że to czy zaakceptują oni swoje kalectwo lub chorobę zależy nie tylko od najbliższych ale także od każdego z nas.

Uczestnictwo w kulturze ludzi chorych i niepełnosprawnych nie różni się w istotny sposób od uczestnictwa ludzi w pełni sprawnych. Istotną różnicę stanowi jedynie częstotliwość kontaktu ze sztuką. Osoby niepełnosprawne, aby skorzystać z usług placówek kulturalno – oświatowych muszą pokonać różne bariery (architektoniczne, psychologiczne). Placówki biblioteczne zapewniają niepełnosprawnym aktywne uczestnictwo w życiu biblioteki i środowiska. Zadaniem ich jest również uświadomienie tej grupie użytkowników, że mogą funkcjonować w społeczeństwie zupełnie normalnie oraz przekonanie ich, że czytelnictwo i udział w różnorodnych imprezach kulturalnych jest jedną z form aktywności życiowej, pozwalającej na harmonijny rozwój psychiki, przywracającej wiarę w siebie, budzącej chęć do twórczego wysiłku. Przygotowując się do tych zadań należy zadbać o odpowiednią bazę informacyjną, dotyczącą osób potrzebujących tego typu pomocy, rozszerzyć formy współpracy ze środowiskiem, wychodząc naprzeciw tym społecznym potrzebom, dostosować warsztat pracy biblioterapeutycznej.

Zajęcia takie powinien prowadzić bibliotekarz (lub biblioterapeuta) odpowiednio przygotowany, posiadający wiedzę z zakresu psychologii, pedagogiki, literaturoznawstwa oraz elementarną wiedzę z na temat opieki nad chorym i niepełnosprawnym. Największą trudność dla bibliotekarza biblioteki publicznej stanowi dobór uczestników zajęć i pozyskanie ich zaufania. Dlatego bibliotekarz musi posiadać wielki dar pozyskiwania ludzkiego zaufania, doskonale opanowane umiejętności diagnozy, wielką cierpliwość oraz ogromne znanstwo ludzkich problemów. Zdobycie zaufania osób doświadczonych przez życie jest zadaniem bardzo trudnym. Znacznie trudniej pracuje się z dorosłymi niż z dziećmi. Mają wiele blokad, zbyt wiele niedobrych doświadczeń i wspomnień zepchniętych do podświadomości. Dlatego, należy zapewnić im poczucie bezpieczeństwa i poszukać w przeszłości miłych wspomnień lub pomóc odnaleźć przyczyny obecnej sytuacji. Dużego znaczenia tu też nabiera umiejętność nawiązywania współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się osobami z różnymi dysfunkcjami i niedostosowanymi społecznie.

Zanim bibliotekarze zostaną przygotowani do prowadzenia tzw. czystej biblioterapii zawsze mogą w typową obsługę osób niepełnosprawnych wprowadzić pewne elementy procesu biblioterapeutycznego. Odwoływać się mogą do technik głośnego i cichego czytania, odpowiednio dobranych materiałów terapeutycznych, rozmów i dyskusji o przeczytanych utworach, tak aby każdy uczestnik zajęć mógł literacką sytuację odnieść do samego siebie. Odpowiednio dobrane zajęcia mogą bazować na gotowych tekstach biblioterapeutycznych lub na różnego rodzaju literackich kompilacjach o charakterze wyciszającym lub

aktywizującym, w zależności od potrzeb. Ważne jest też, aby zachęcać uczestników zajęć do zapisywania własnych myśli, refleksji w dowolnej formie wypowiedzi. Napisanie podczas takich zajęć wiersza, listu czy innej formy zainspirowanej utworem literackim i publiczne jej odczytanie w grupie może stać się przełomowym momentem w życiu danej osoby. Ośmielona dobrym przyjęciem grupy może podejmować dalsze próby pisarskie. Takie zajęcia pełnią zarówno funkcję terapeutyczną jak też doskonalącą. Pomagają w dystansowaniu się osób niepełnosprawnych do własnych emocji i podejmowaniu nowych wyzwań, szukaniu lepszych rozwiązań zarówno w życiu osobistym, społecznym jak i zawodowym.

Zachęcanie i inspirowanie do pisania różnych form na podstawie czytanych, czy słuchanych tekstów nie jest jedyną formą aktywizowania i integrowania osób niepełnosprawnych w bibliotekach publicznych. Wśród innych form, spełniających zadania terapeutyczne i integracyjne, możliwych do zastosowania w naszych bibliotekach zaproponować należy m.in.:

- wycieczki do biblioteki dla osób z różnymi dysfunkcjami, zapoznające z jej pracą i ofertą dla różnych kategorii użytkowników,
- zajęcia dydaktyczne, integracyjne i okolicznościowe różnych grup czytelniczych (np. wspólne spędzanie ferii w bibliotece dzieci zdrowych i niepełnosprawnych, obchody różnych świąt),
- indywidualne lub grupowe zajęcia z psychologiem lub pedagogiem dla potrzebujących takiej pomocy,
- spotkania z interesującymi ludźmi,
- zajęcia promujące twórczość artystyczną osób niepełnosprawnych (konkursy plastyczne, literackie, recytatorskie, rękodzielnicze a także prezentacja w środowisku),
- organizowanie zajęć muzykoterapeutycznych i arteterapeutycznych wpływających na wyciszenie, odprężanie lub aktywizowanie uczestników terapii.

Nie będzie to biblioterapia w takim rozumieniu jak biblioterapia prowadzona w placówkach leczniczych, ale niewątpliwie można mówić o niej jako o rodzaju wsparcia psychicznego.

Praca biblioterapeutyczna wymaga ogromnej aktywności, pomysłowości i miłości do drugiego człowieka i nie zawsze przynosi szybkie efekty. Niekiedy potrzebne są do osiągnięcia założonych sobie celów lata systematycznej, zorganizowanej oraz fachowo prowadzonej pracy biblioterapeutycznej, ale na pewno są one konieczne, aby zapewnić dostęp do książki wszystkim, którzy tego potrzebują.

Literatura:

1. Beszczyńska Z.: Książka dla chorego. „Guliwer” 1997 nr 2 s. 44 – 45
2. Biblioteka – człowiek niepełnosprawny – środowisko lokalne. Poznań 2004

3. Borecka I.: Biblioterapia – nowa szansa książki. Olsztyn 1992
4. Borecka I.: Biblioterapia w szkole. Legnica 1998
5. Dziecko niepełnosprawne w bibliotece. Materiały z Seminarium w Gdańsku 14 – 15 XI 1994 i Krynicy Morskiej 7 – 8 XII 1995. Warszawa 1996
6. Ippoldt L.: Książka pomaga. „Guliwer” 1998 nr 2 s. 32 – 34
7. Szocki J.: Biblioteka w procesie rewalidacji dzieci niepełnosprawnych. Wrocław 1985
8. Ziemia Lubelska. Pismo Samorządu Województwa Lubelskiego. 2004 nr 1 (numer specjalny)

Danuta Zwolińska

Zasady pracy pedagogicznej z niepełnosprawnymi intelektualnie

W Polsce stosuje się następujące terminy określające niepełnosprawność intelektualną: upośledzenie umysłowe, niedorozwój umysłowy, oligofrenia, opóźnienie w rozwoju umysłowym lub obniżona sprawność umysłowa.

Jednak jak mówią teoretycy nie wszystkie terminy można używać zamienne.

Definicja niepełnosprawności intelektualnej przyjęta przez Amerykańskie Towarzystwo ds. Niedorozwoju Umysłowego uznawana jest na świecie do dziś i mówi iż: „niepełnosprawność intelektualna charakteryzuje się istotnie niższym niż przeciętnym funkcjonowaniem intelektualnym z jednoczesnym współwystępującym ograniczeniem w zakresie dwóch lub więcej spośród następujących umiejętności przystosowawczych: porozumiewania się, samoobsługi, trybu życia domowego, kontaktów społecznych, korzystania z dóbr społeczno-kulturowych, kierowania sobą, troski o zdrowie i bezpieczeństwo, umiejętności szkolnych, organizowania czasu wolnego”. Niepełnosprawność intelektualna ujawnia się przed 18 rokiem życia.

Definicja podkreśla, że niepełnosprawność intelektualna dotyczy istotnego ograniczenia w aktualnym, obserwowalnym funkcjonowaniu jednostki i przejawia się w trudności uczenia się, nabywania określonych umiejętności, wykonywania codziennych zadań. Zdolności, w zakresie których muszą wystąpić istotne ograniczenia to inteligencja teoretyczna, praktyczna i społeczna.

W 1968 r. Światowa Organizacja Zdrowia ustaliła klasyfikację stopni rozwoju i niedorozwoju umysłowego opartą na odchyleniach standardowych.

Klasyfikacja ta wprowadza cztery poziomy niepełnosprawności intelektualnej: stopień lekki, umiarkowany, znaczny i głęboki.

Wśród populacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną najliczniejszą grupę stanowią dzieci z lekkim upośledzeniem umysłowym. Upośledzenie częściej dotyczy osobników płci męskiej. U osób niepełnosprawnych intelektualnie w tym stopniu uwidacznia się niższy iloraz rozwoju poszczególnych sprawności intelektualnych: odchylenie od normy w odbieraniu wrażeń, zawężonym procesie spostrzegania, nietrwałości uwagi, trudności w zapamiętywaniu i tworzeniu pojęć.

Osoby niepełnosprawne intelektualnie w stopniu lekkim są fizycznie słabsze, cechuje je niższy poziom motoryczny (ruchowy), upośledzenie czynności manipulacyjnych, słabsza budowa ciała i niższy wzrost. W populacji tych osób występują niedowłady, porażenia, ruchy mimowolne. Częściej niż u osób z normą intelektualną pojawiają się zaburzenia wzroku i słuchu spowodowane uszkodzeniami organicznymi w CUN (centralnym układzie nerwowym).

Spostrzeganie dzieci z niepełnosprawnością intelektualną jest spowolnione i niedokładne, zawężony jest również jego zakres. Podczas oglądania wycinka rzeczywistości dziecko zawsze spostrzega w danym momencie pewną jego część. Przedmioty spostrzegane są niewyraźnie i niedokładnie. Wiąże się to ze słabo rozwiniętymi umiejętnościami syntezy i analizy. Szczególną trudność sprawia dzieciom lokalizacja przedmiotów w przestrzeni i ukształtowanie pojęcia przestrzeni. Uwaga dziecka niepełnosprawnego intelektualnie w stopniu lekkim odznacza się małą trwałością, zubożeniem oraz bardzo słabą zdolnością skupienia. Koncentrowana jest na materiale konkretnym, a zapamiętywane najlepiej wiadomości, uzyskane są w drodze praktycznego poznania, pamięć zasadniczo słaba, lecz w niektórych przypadkach jednak wybitna w pewnym kierunku. Myślenie dziecka lekko upośledzonego ma charakter konkretno-obrazowy, dlatego utrudnione jest tworzenie pojęć, wniosków, uogólnień, abstrahowania, różnicowania i wykrywania zależności stosunkowych oraz powiązań.

Osoby niesprawne intelektualnie nie osiągają stadium myślenia abstrakcyjnego, pozostają w fazie operacji konkretnych. Zwolniony rytm procesów myślowych wpływa na małą plastyczność myślenia, co łączy się także z trudnością w zastosowaniu zdobytych wiadomości i orientacji w nowej sytuacji. Podstawową cechą niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim jest brak samodzielności i inicjatywy. Prace ich cechuje zwolnione tempo, słaby poziom pomysłowości i przemyślanego działania.

Liczne zaburzenia mowy i porozumiewania się dzieci z lekkim niedorozwojem umysłowym przejawiają się w opóźnionym rozwoju mowy i występują w postaci różnych wad wymowy. Słownictwo ich jest ubogie i nie zawsze adekwatne do sytuacji. Wpływa to niekorzystnie na możliwość komunikowania się z drugą osobą.

Dzieci te charakteryzują często duża nieśmiałość, zaburzenia w sferze emocjonalnej. Niedorozwój uczuć wyższych zmniejsza wrażliwość na otoczenie i moralne postawy. Słaba kontrola emocji powoduje często niewłaściwe zachowania, destrukcję i brak umiejętności współżycia w zespole. Ich relacje są często nieadekwatne do bodźców i sytuacji.

Reasumując większość dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim jest zdolna osiągnąć odpowiednią dojrzałość społeczną i prawidłowo przystosować się do otoczenia. Osoby takie mogą po odpowiednim przygotowaniu być użyteczne pod względem społecznym i zawodowym.

Ze względu na specyfikę funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną wykorzystywane są także specjalne zasady przydatne w pracy pedagogicznej z takimi osobami.

K. Kirejczyk proponuje następujące zasady, które są stosowane w pracy z dzieckiem niepełnosprawnym intelektualnie:

- Zasada racjonalnej pomocy dzieciom upośledzonym umysłowo
- Zasada gruntownej znajomości dziecka i jego warunków życia
- Zasada indywidualnego dostosowywania poczynań pedagogicznych do możliwości i potrzeb dziecka
- Zasada rehabilitującego nauczania i wychowania
- Zasada aktywnego i świadomego udziału wychowanka w procesie rehabilitacji, nauczania i wychowania
- Zasada wszechstronnej pogłębioności i przykładu w pracy z niepełnosprawnymi intelektualnie
- Zasada trwałości osiągnięć, umiejętności korzystania z nich i dalszego doskonalenia

Zasada gruntownej znajomości dziecka i warunków jego życia

Jest szczególnie ważna ze względu na duże zróżnicowanie osób niepełnosprawnych intelektualnie, nawet wśród zakwalifikowanych do tej samej klasy, grupy. Wynika to często z dodatkowego upośledzenia. Dokładna znajomość zmian dokonujących się w procesie wychowania rodzi potrzebę ciągłego dostosowywania do nich oddziaływań pedagogiczno-rehabilitacyjnych. Poznanie dziecka wymaga znajomości:

- teoretycznych problemów rozwoju dzieci niepełnosprawnych intelektualnie
- wyników badań psychologicznych i lekarskich
- przebiegu rozwoju dziecka od urodzenia do chwili obecnej oraz środowiska rodzinnego drogą wywiadów i rozmów

Zasada racjonalnej pomocy dzieciom niepełnosprawnym intelektualnie

Dziecko niepełnosprawne intelektualnie napotyka w swoim życiu duże trudności (w domu, w szkole, w środowisku). Racjonalna pomoc jest nieodzow-

nym warunkiem jego rozwoju i przygotowania do życia. Doprowadzić ma ona do rehabilitacji społecznej. Podstawowym zadaniem będzie pomoc w pokonywaniu trudności w uczeniu się i dostosowywaniu do wymagań szkoły. Ważna jest przyjazna atmosfera w szkole, budząca wiarę dziecka we własne siły.

Pomoc nauczyciela dotyczy również rodziny i środowiska w jakim ono żyje. Chodzi o ukształtowanie właściwego stosunku do dziecka, odpowiedniego do jego możliwości. Należy wskazać rodzicom jak udzielać mu pomocy i jak z nim postępować.

Zasada indywidualnego dostosowywania poczynań pedagogicznych do możliwości i potrzeb dziecka

Prawidłowe stosowanie tej zasady wymaga spełnienia kilku warunków:

1. Powinna być szeroko uwzględniona zasada indywidualizacji przy pracy w zespole. Należy pamiętać, że dzieci różnią się znacznie między sobą: np. intensywnością i długotrwałością wysiłku, tempem pracy, sposobem reakcji na polecenia i uwagi nauczyciela, na stosowane przez niego nagrody i kary.
2. Zasada indywidualizacji dotyczy nie tylko konieczności zróżnicowania dzieci pod względem różnych braków, zaburzeń, ale również zamiłowań i uzdolnień.
3. Wymaga ona dokładnego stosowania „zasady przystępności nauczania” czyli postępowania od rzeczy znanych do nieznanych, od bliskich do dalekich, od łatwych do trudnych, oraz stopniowania trudności.
4. Istnieje potrzeba dostosowywania sposobu podawania nowego materiału oraz wytwarzania umiejętności i nawyków potrzebnych w życiu, które umożliwiają ich opanowanie. Oznacza to rozkładanie i dzielenie trudności na mniejsze elementy składowe czyli „stopniowanie trudności”.

Zasada rehabilitacyjnego nauczania i wychowania

Wynika ona z głównych założeń pracy w szkole specjalnej. Wszelkie działania podejmowane mogą prowadzić do zrehabilitowania lub zrewalidowania dzieci. Chodzi tutaj o działanie kompleksowe i jednolite zakładające jako cel – powrót w możliwie maksymalnym stopniu jednostki poszkodowanej na zdrowiu do normalnego życia.

Zasada aktywnego i świadomego udziału wychowanka w procesie rehabilitacji nauczania i wychowania

W procesie rehabilitacji bardzo ważny jest aktywny i świadomy udział samych wychowanków. Motywy działania i świadomy udział wychowanków w procesie rehabilitacji nauczania i wychowania mogą wy pływać :

- z poleceń nauczyciela
- z zainteresowań dziecka daną czynnością
- ze świadomej decyzji podjęcie działania i wewnętrznej dyscypliny

Najbardziej korzystne jest oczywiście działanie oparte na zainteresowaniu i na świadomej decyzji ucznia.

Zasada trwałości osiągnięć, umiejętności korzystania z nich i dalszego doskonalenia

Ogólnie przyjmujemy, iż zasada ta obejmuje i łączy następujące zasady:

- systematyczności nauczania i wychowania
- trwałości wiedzy uczniów
- powiązania teorii z praktyką

Zasada systematyczności w wychowaniu niepełnosprawnych intelektualnie oznacza nie tylko odpowiedni układ materiału nauczania, ale poznawanie jasno przedstawionych zjawisk w naturalnym środowiskowym układzie, logiczny porządek i powiązanie, unikanie luk, systematyczną i rytmiczną pracę, dokładne wykonanie poleceń.

Zasada trwałości wiedzy uwzględnia: utrwalenie materiału, dokładne poznanie danego zjawiska przez obserwację, stosowanie urozmaiconych form powtarzania, kontrolę i ocenę.

Zasada powiązania teorii z praktyką jest realizowana przez łączenie wiadomości z codziennymi czynnościami i pracami, ekspresję w ramach różnych zajęć, zajęcia praktyczno-techniczne, przysposobienie do pracy i nauk zawodu.

Omówione zasady zawierają wskazania do pracy z dzieckiem niepełnosprawnym umysłowo w toku postępowania rehabilitacyjnego obejmującego szeroki obszar działań, mających na celu osiągnięcie możliwie najkorzystniejszego poziomu rozwoju dziecka. Poziom ten decyduje o funkcjonowaniu w środowisku społecznym.

Maria Anna Kasiura

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu

Biblioterapia jako forma rewalidacji dzieci niepełnosprawnych umysłowo

Biblioterapia opiera się głównie na wykorzystaniu terapeutycznych wartości literatury.

Literatura daje szansę oderwania się od smutnej rzeczywistości. Pomaga zrozumieć siebie i innych. Może stać się punktem wyjścia do rozważań nad własną sytuacją życiową, nad sposobem pomocy samemu sobie.

Czytanie jako jeden z podstawowych elementów procesu biblioterapeutycznego, prowadzi do istotnych zmian w procesie leczniczym i wychowaw-

czym. Nie można jednak zapominać, że choroba lub różnego typu niesprawność znacznie może ograniczyć czytelnicze możliwości dziecka. Wiemy, że czytanie jest istotnym elementem psychicznego dojrzewania.

Cel i zadania biblioterapii

Biblioterapia przyczynia się do wzbogacenia wyobraźni i rozszerza zakres postrzeżeń i pojęć oraz dostarcza doznań zastępczych, istotnych zarówno dla dzieci zdrowych jak i chorych. Dostarcza również bodźców do rozwoju emocjonalnego.

Czytanie przyczynia się do kształtowania postaw, wzbogacania słownictwa, przyrostu wiedzy.

Bywa często inspiracją dla różnych form aktywności intelektualnej np. dyskusji, recytacji, działalności plastycznej.

Prawidłowo przebiegający proces terapii książką ma na celu wykrywanie i diagnozowanie oraz stymulowanie potrzeb i uzdolnień, a także możliwości kompensacyjnych osób chorych i niepełnosprawnych, również osób zdrowych, które nie mogą sobie poradzić z problemami życiowymi. Celem nadrzędnym takiej terapii jest niesienie pomocy w odnalezieniu się w nowej trudnej sytuacji.

Zadaniem biblioterapeuty jest prowadzenie zajęć w taki sposób, aby zainteresowany był w stanie zaakceptować swoją niepełnosprawność i aby nauczył się z nią prawidłowo funkcjonować.

Prawidłowo przebiegający proces postępowania biblioterapeutycznego składa się z kilku etapów:

- samodzielne czytania, słuchania lub oglądania odpowiednio dobranych środków terapeutycznych /książki, materiały czytelnicze, fragmenty utworów, adaptacje utworów literackich/
- identyfikacja z bohaterami literackimi i przeżycia doznawane podczas kontaktów z zalecanym dziełem
- stan psychiczny w trakcie czytania i po jego zakończeniu charakteryzujący się odczuciem ulgi, odreagowania psychicznych blokad i napięć
- wgląd w samego siebie: praca nad ważnymi problemami czytającego
- zmiana w postawach lub zachowaniu uczestnika procesu
- ważne też jest, żeby biblioterapeuta posiadał odpowiednie cechy, predyspozycje do swojej pracy. Powinna to być osoba: charakteryzująca się łatwością nawiązywania kontaktów, umiejętnością wczuwania się w sytuację osoby potrzebującej pomocy, umiejętnością prowadzenia taktownych rozmów, umiejącą dobrze zdiagnozować problemy i potrzeby uczestnika biblioterapii, w oparciu o swoją wiedzę psychologiczno-pedagogiczną, własne doświadczenie i intuicję, znającą bardzo dobrze literaturę i możliwości jej oddziaływania na uczestnika biblioterapii, posługująca się bogatym warsztatem terepeutycznym.

Bibliotekarz szkolny, nauczyciel który chciałby być biblioterapeutą posiadając ogólną wiedzę psychologiczno-pedagogiczną musi:

- wnikliwie i dyskretnie obserwować i poznawać swoich uczniów, aby móc postawić właściwą diagnozę i zastosować odpowiednią terapię czytelniczą,
- organizując dyskusje dać szansę wypowiedzi wszystkim uczniom,
- zachęcić przede wszystkim tych, którzy mają słabe wyniki w nauce,
- tak prowadzić dyskusję, aby dyskutanci nabierali wiary i zaufania we własne siły,
- stymulować zainteresowania ucznia, wspierać jego osiągnięcia edukacyjne i umiejętności radzenia sobie z różnymi problemami,
- zwracać uwagę na sposób czytania,
- wykorzystywać każdą okazję do nawiązywania rozmów o charakterze wspierającym.

Jednym z podstawowych elementów właściwie rozumianej atmosfery terapeutycznej jest całkowita dobrowolność uczestnictwa w zajęciach. Bardzo ważnym elementem jest osoba prowadząca terapię, która uczniom nie kojarzy się ze szkolnym systemem oceniania. Z reguły dzieci inaczej postrzegają nauczyciela bibliotekarza. Darzą go większym zaufaniem niż innych nauczycieli i dość często powierzają mu swoje troski i tajemnice.

Nauczycielem-biblioterapeutą powinien zostać tylko ten, kto potrafi wzbudzić sympatię, zaufanie i autentycznie rozumieć troski i kłopoty swoich uczniów oraz starać się im pomóc zgodnie ze swoją wiedzą i umiejętnościami w pracy z grupą.

Często biblioterapeuta jest też negocjatorem w grupie. On lepiej niż ktokolwiek zna problemy uczniów. Będzie więc mediatorem i orędownikiem sprawy tych wszystkich uczniów – zgubionych, zrozpaczonych i potrzebujących psychicznego i moralnego wsparcia. Jego też sprawą jest zadbanie o własne relacje pomiędzy uczestnikami biblioterapii. Dlatego musi nauczyć się cierpliwości i tolerancji. Powinien uczniów akceptować takimi, jakimi są. Swoim własnym przykładem uczy zachowań zdrowych moralnie.

W procesie biblioterapii ważne jest wzajemne zaufanie. Im szybciej uda się grupie ze sobą zaprzyjaźnić i zawiązać więzi emocjonalne, tym szybciej będzie szansa na zmianę.

Droga dziecka o obniżonej sprawności intelektualnej do książek jest znacznie dłuższa niż u dzieci normalnych. Istotne jest w tym przypadku zwracanie większej uwagi na ogólny stan samopoczucia dziecka, na jego potrzeby, na stopień opanowania umiejętności czytania. Różnorodne formy pracy z książką można prowadzić w bibliotece, w klasie szkolnej, w świetlicy i w innych salach.

Biblioterapia w procesie dydaktyczno-wychowawczym w szkole specjalnej dla dzieci upośledzonych umysłowo skierowana jest głównie na zaburzoną

sferę emocjonalno-motoryczną i moralno-społeczną. Jej celem jest hamowanie pobudliwości nerwowej, eliminowanie stresów, wyciszanie lęków lub ich znaczne łagodzenie. Ma też istotne znaczenie przy pokonywaniu barier wynikających z trudności przystosowawczych dziecka upośledzonego umysłowo. Może także pomóc w kształtowaniu i wzmacnianiu pożądanych postaw wobec samego siebie i innych osób.

Biblioterapia znajduje się w kręgu zainteresowania pedagogiki specjalnej, która stara się wypracować metody biblioterapeutyczne właściwe pracy z dziećmi upośledzonymi umysłowo. Nie zawsze formy biblioterapii dzieci upośledzonych umysłowo przypominają klasyczne modele postępowania biblioterapeutycznego.

Ten rodzaj biblioterapii, szukającej odpowiednich technik terapeutycznych, form i środków oddziaływania na dziecko o obniżonej normie intelektualnej, mającej kłopoty z uczeniem się, można nazwać biblioterapią edukacyjną, rozumianą jako część biblioterapii wychowawczej.

Do najbardziej przydatnych w rewalidacji należy zaliczyć:

- oglądanie książek
- zabawę książkami i zabawkami
- głośne czytanie wybranych tekstów przez biblioterapeutę
- wspólne odczytywanie podpisów pod obrazkami, samodzielne czytanie
- zabawy i gry czytelnicze
- gry i zabawy edukacyjne oparte o baśnie i bajki
- inscenizacja utworów literackich
- redagowanie gazetki szkolnej technikami Freineta, opartej na swobodnych tekstach dzieci. Treść tekstów jest uwarunkowana przeżyciami dziecka. Najczęściej dzieci piszą swoje utwory na kartkach, odczytują je, a klasa wybiera najlepsze, uzasadniając wybór. Następnie tekst może być zilustrowany i umieszczony na gazetce.

Jedną z form oddziaływania psychoterapeutycznego jest pobyt dziecka w bibliotece. Chwile spędzone w jej zaciszu wśród kolorowych książek, zabawek i dekoracji wpływają uspokajająco. Tutaj pozbywa się ono stresów, uczucia zagrożenia. Izolowane jest od hałasu, odreagowuje swoje napięcia.

Kontakt dziecka z książką następuje w różnym czasie i za pomocą różnych form pracy z czytelnikiem. Z doświadczeń nauczycieli pracujących w szkołach specjalnych wynika, że najlepiej sprawdzają się zabawy czytelnicze, które spełniają funkcje rewalidacyjne, psychoterapeutyczne i biblioterapeutyczne. Do najbardziej lubianych przez dzieci zabaw czytelniczych należy zaliczyć:

- inscenizację, która pogłębia znajomość bajki, lektury, wiersza i daje okazję do przeżyć. Dziecko przygotowując inscenizację wczuwa się w swoją rolę,

- odmianą inscenizacji jest teatrzyk wycinanek, który rozpoczyna się od zaprojektowania lalek i dekoracji, postaci i często nagrywania tekstu mówionego przez dziecko,
- bardzo lubianą przez dzieci zabawą jest czytanie z podziałem na role oraz różnego rodzaju konkursy, zgaduj-zgadula oraz zagadki literackie, oglądanie ilustracji, historyjek obrazkowych, opowiadanie treści książek oraz słuchanie bajek terapeutycznych, oglądanie przezroczy: bajek, baśni i legend,
- dużo radości dzieciom dostarcza również rozwiązywanie rebusów i krzyżówek dotyczących lektury lub bajek. Zabawy w odgadywanie z jakiej lektury i bajki pochodzą odczytywane fragmenty lub odgadywanie postaci z bajek i lektur.

Oglądanie książek pełni terapeutyczną funkcję. Sprawia bowiem dziecku przyjemność i daje zadowolenie z samodzielnie wykonanego zadania, wyzwala uczucie radości. Wykonywanie wspólnie tej czynności z bibliotekarką umacnia więzi emocjonalne dziecka z osobą ważną dla jego rewalidacji. Dziecko nabywa umiejętności kierowania swoimi emocjami.

Badania prowadzone przez A. Morawską oraz S. Wontorowską-Józwiak dowiodły, że należy wprowadzić w proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły specjalnej zajęcia biblioterapeutyczne.

Literatura:

1. Irena Borecka, Sylwia Wonorowska-Roter: Biblioterapia w edukacji dziecka niepełnosprawnego intelektualnie. Wałbrzych 2003
2. Irena Borecka: Terapia czytelnicza w szkołach masowych i specjalnych. Wałbrzych 1993.

Maria Anna Kasiura
Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu

W obronie susła perełkowanego

pod takim tytułem przebiegała V już edycja konkursu plastycznego o tematyce ekologicznej.

Konkurs zaadresowano do dzieci i młodzieży szkół podstawowych z powiatu zamojskiego. I tym razem nasze „mole książkowe” chętnie przystąpiły do rywalizacji artystycznej. Dzięki ogromnemu zainteresowaniu tematyką jak i charakterem konkursu Komisja Konkursowa przyjęła 315 prac plastycznych.

Prace Komisja oceniła w II kategoriach wiekowych. W kategorii I rozpatrywano prace dzieci klas I-III szkoły podstawowej. W kategorii II oceniano

prace uczniów klas IV-VI. Nagrodzono i wyróżniono 52 uczestników konkursowych zmagañ. Sã to uczniowie ze szkół w Szewni Górnej, Nieliszu, Kalinowicach, Łabuńkach, Zawadzie, Jarosławcu, Płoskiem, Sitnie, Wierzbie, Szczeszynie, Komarowie, Skierbieszowie oraz zamojskich szkół podstawowych numer 3, 4, 7, 8, 9.

W I kategorii jury przyznało 3 nagrody główne oraz 25 wyróżnień. Szczęśliwymi posiadaczami nagród głównych byli: Marcelina Marguła kl. II - Zespół Szkół w Szewni Górnej - I nagroda; Dawid Florek kl. II - Zespół Szkół w Szewni Górnej - II nagroda; Edyta Pańczyk kl. III - Szkoła Podstawowa w Nieliszu - III nagroda.

W kategorii II nagrodzono 4 prace zaś wyróżniono 20. Nagrody otrzymali: I nagroda Amanda Lupa kl. Va - Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach; II nagroda Elżbieta Gil kl. V - Szkoła Podstawowa w Łabuńkach; III nagroda Elwira Paczkowska kl. VI - Szkoła Podstawowa nr 3 w Zamościu; IV nagroda Katarzyna Kusiak kl. IV - Szkoła Podstawowa nr 3 w Zamościu.

Tematem prac były zwierzęta chronione w Polsce znajdujące się na tzw. „czerwonej liście”. Z nadesłanych prac powstała barwna mozaika, na którą składały się: łosie, żubry, jeże, rzekotki, bobry, motyle, tarpany, bociany, węże, susły itd.

Zwierzęta na kartonach zdobiły wnętrze Filii Bibliotecznej dla Dzieci i Młodzieży na zorganizowanej tam wystawie pokonkursowej.

Jury orzekło, iż najciekawsze - nagrodzone prace cechuje: nastrojowość budowana oszczędnymi środkami, umiejętne zakomponowanie przestrzeni, odważna faktura, oryginalność w doborze techniki, interesujący układ przedstawionych obiektów plastycznych, ekspresja, kolorystyka.

Oceny prac dokonali nauczyciele z Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. B. Morando w Zamościu pan Maciej Sęczawa oraz pan Tomasz Belech.

W efekcie realizacji przedsięwzięcia powstało wydawnictwo pokonkursowe dokumentujące zadanie pod tytułem *W obronie susła perelkowanego*. Zawiera ono prace 7 nagrodzonych laureatów opatrzone wierszami sławnych poetów.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu zorganizowała przedsięwzięcie dzięki dofinansowaniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Dofinansowanie zadań edukacyjnych pozwala na pełniejsze zaangażowanie się w sprawy informacji i edukacji ekologicznej, wpływa na świadomość społeczną w większej skali, akcentując sprawy przyrody, środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Jolanta Miksza-Kordulska

POMOCE METODYCZNE

„W poszukiwaniu kapitana Granta”

scenariusz konkursu czytelniczego poświęconego

Juliuszowi Verne'owi (1828-1905)

Konkurs adresowany jest do dzieci i młodzieży starszych klas szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Jego celem jest uczczenie 100. rocznicy śmierci Juliusza Verne'a, przybliżenie sylwetki i popularyzacja twórczości tego pisarza oraz rozbudzanie zainteresowań czytelnicznych i literackich dzieci i młodzieży.

Wszyscy uczestnicy odpowiadają pisemnie na pytania dotyczące życia i twórczości J. Verne'a oraz sprawdzające znajomość powieści „Dzieci kapitana Granta”. Zwyciężają osoby, które zdobędą najwyższą liczbę punktów. Maksymalnie można zdobyć 90 punktów.

Zadanie 1

Dopasuj do podanych niżej tytułów książek nazwiska występujących w nich postaci (za każdą prawidłową odpowiedź – 1 punkt).

1. „W 80 dni dookoła świata” 2. „Tajemnicza wyspa” 3. „Wulkan złota”
4. „Wśród lodów polarnych” 5. „Rozbitkowie z *Chancellor*” 6. „Wąż morski”
7. „Straszny wynalazca” 8. „Łowcy meteorów” 9. „Napowietrzna wioska”
10. „Przypadki pewnego Chińczyka” 11. „Robur Zdobywca”
12. „20 000 mil podmorskiej żeglugi” 13. „Piętnastoletni kapitan”

- A. Dick Sand B. Kapitan Nemo C. kapitan Hatteras
D. Simon Hart E. Fileas Fogg F. Ben Raddle G. John Proth
H. Kin Fo I. Kapitan Bourcart J. Cyrus Smith K. Maks Huber
L. Uncle Prudent Ł. J.R. Kazallon

(Odp.: 1-E; 2-J; 3-F; 4-C; 5-L; 6-I; 7-D; 8-G; 9-K; 10-H; 11-L; 12-B; 13-A)

Zadanie 2

Odpowiedz na pytania (1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź).

- Gdzie urodził się Juliusz Verne ?
(w Nantes)
- Kiedy urodził się J. Verne?
(8 II 1828 r.)
- Co studiował pisarz?
(prawo)
- Który ze znanych klasyków dopomógł Verne'owi w rozpoczęciu kariery literackiej?
(Aleksander Dumas - ojciec)
- W którym roku J. Verne debiutował?
(w 1850 r.)

6. Która książka jest pierwszą powieścią fantastycznonaukową powieścią Verne'a?
(„Pięć tygodni w balonie”)
7. W którym roku wydano „Pięć tygodni w balonie”?
(w 1863 r.)
8. Ile książek rocznie musiał pisać J. Verne po zawarciu kontraktu z wydawcą Pierre-Jules Hetzelem?
(2)
9. Jak nazywał się cykl ponad 50. fantastycznonaukowych powieści autora?
(„Niezwyczajne podróże”)
10. W którym roku Verne został nagrodzony przez Akademię Francuską?
(w 1872 r.)
11. Gdzie autor osiedlił się po 1870 r.
(w Amiens)
12. W którym roku zmarł Julisz Verne?
(w 1905 r.)

Zadanie 3

Wybierz właściwą odpowiedź (1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź).

1. Z jakiego powodu wyruszył lord Glenarvan w podróż?
 - a) aby opłynąć Ziemię w 80 dni
 - b) odnaleźć skarb kapitana Granta
 - c) odnaleźć kapitana Granta
2. Juliusz Verne pracował jako
 - a) astronom
 - b) sekretarz teatru
 - c) sprzedawca samochodów
3. Uczestnicy wyprawy zwiedzili kopalnię złota w
 - a) Klondike
 - b) Afryce Południowej
 - c) Australii
4. Bumerang to
 - a) górna krawędź kadłuba statku
 - b) długie obszerne okrycie z kapturem
 - c) broń rzutna używana przez aborygenów w Australii
5. Robert Grant miał lat
 - a) 8
 - b) 10
 - c) 12
6. Kazuar to
 - a) losoś spływający z rzeki do morza

- b) drzewo z rodziny kazuarynowatych, rośnie m.in. w Australii
 c) nie latający ptak podobny do strusi
7. Mate to
- a) płat grubej plecionki ze słomy, trzciny używany przez Indian południowoamerykańskich
 b) napój Indian południowoamerykańskich
 c) żywica naturalna z drzewa mastyksowego
8. Przez jakie góry przeprawiali się bohaterowie książki „Dzieci kapitana Granta”?
- a) Andy
 b) Alpy
 c) Himalaje
9. Guanako to?
- a) pnącze
 b) zwierzę
 c) instrument
10. Jakub Paganel był
- a) Francuzem
 b) Szkotem
 c) Holendrem

(Odpowiedzi: 1c, 2b, 3c, 4c, 5c, 6c, 7b, 8a, 9b, 10a)

Zadanie 4

Odpowiedz kogo przedstawiają poniższe opisy (1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź).

1. „Nieznajomy wyglądał na lat czterdzieści. Chudy, suchy i bardzo wysoki, przypominał długi gwóźdź o wielkim łebku, bo jego głowa o szerokiej twarzy, wysokim czole, długim nosie, dużych ustach i silnie zarysowanym podbródku była istotnie pokaźnych rozmiarów. Oczy kryły się za olbrzymimi okularami; ich spojrzenie zdradzało niezdecydowanie właściwe nyktalopom. Robił wrażenie człowieka inteligentnego i wesołego. [...] można było odgadnąć w nim ga-dułę, ale przede wszystkim człowieka roztargnionego”

(Jakuba Paganela)

2. „Nie mogło być wątpliwości, że kierujący łodzią wódz jest znakomitą osobistością. [...] Wysoką jego postać drapowała mata upleciona z „phormium” i ozdobiona psimi skórami. Zakrwawiona w ostatnich bojach przepaska otaczała mu biodra. U wydłużonych płatów uszu zwisały kolczyki sporządzone z zielonego jadeitu, naokoło szyi pobrzękiwały sznury „punamu”, świętych kamieni”

(maoryskiego wodza Kai-Kumu)

3. „miał lat trzydzieści dwa, był wysokim mężczyzną o rysach nieco surowych, ale o niezmiernie łagodnym spojrzeniu; całą jego postać otaczał nimb

szkockiej poezji. Słynął jako człowiek odważny, przedsiębiorczy, rycerski – istny Fergus XIX wieku – lecz ponad wszystko dobry”

(lorda Edwarda Glenarvana)

4. „u stóp zбочza stał nieruchomo wysoki mężczyzna. Długa fuzja leżała u jego nóg. Miał szerokie ramiona, długie związane rzemykiem włosy, a wzrost jego przekraczał na pewno sześć stóp. Śniadą twarz nieznanego pokrywała czerwona farba na policzkach, czarna na powiekach, biała zaś na czole”

(Patagończyka Thalcave'a)

5. „Był to mężczyzna lat około czterdziestu pięciu, o surowych rysach twarzy i silnie błyszczących, głęboko osadzonych oczach. Choć szczupły, musiał być człowiekiem niepospolitej siły. Był kościsty, a zarazem muskularny i – jak powiadają Szkoci – „nie tracił czasu na tuczenie się”. Średni wzrost, szerokie ramiona, zdecydowana postawa, twarz inteligentna, a zarazem pełna energii”

(Toma Ayrtona)

Zadanie 5

Połącz przedstawicieli flory i fauny z miejscami gdzie występują (1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź).

1 Ameryka Południowa

2. Australia

3. Nowa Zelandia

a) dingo

b) guanako

c) nandu

d) kiwi

e) kondor

f) eukaliptus

g) kazuar

h) lama

i) kolczatka

j) dziobak

(Odpowiedzi: 1 – b, c, e, h; 2 – a, f, g, i, j; 3 – d)

Zadanie 6

Odpowiedz na pytania (1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź).

1. Jaki był cel wyprawy kapitana Granta?

(założenie kolonii szkockiej – Nowej Szkocji)

2. Jak nazywał się jacht, którym wyruszyła wyprawa poszukująca Granta?

(„Duncan”)

3. Jakiego języka zamierzał nauczyć się Jakub Paganel w trakcie rejsu do Ameryki Południowej?

(hiszpańskiego)

4. Co znaleziono w brzuchu ryby-młota?

(butelkę z listami kapitana Granta)

5. Wzdłuż którego równoleżnika poruszała się wyprawa poszukująca kapitana?

(37° szerokości południowej)

6. Jak nazywał się wódz, który pochwyił w niewolę podróżnych w Nowej Zelandii?

(Kai-Kumu)

7. W jaki sposób uspokojono wzburzone fale u wybrzeży Australii?

- (wylano oliwę na wodę)*
8. Jak nazywał się przewodnik wyprawy przez pampasy?
(Thalcave)
 9. Na jakim statku pływał kapitan Grant?
(„Britannia”)
 10. Jaki ptak uniósł Roberta po trzęsieniu ziemi w Andach?
(kondor)
 11. Czego dotyczyzał zakład pomiędzy J. Paganelem a majorem Mac Nabbsem?
(geograf miał wymienić nie mniej niż 50. badaczy Australii)
 12. Kim byli Robert i Mary?
(dziećmi kapitana Granta)
 13. Jak uczczono dzień 25 grudnia (Boże Narodzenie)?
(uroczystą kolacją)
 14. Jaki znak miała podkowa, którą podkuto konia lorda Glenarvana w Australii?
(czterolistną koniczynę)
 15. Co wydarzyło się w Camden Bridge?
(katastrofa kolejowa)
 16. Kim był Toline?
(8-letnim Australijczykiem)
 17. Kto był kapitanem jachtu „Duncan”?
(John Mangles)
 18. Dokąd udali się podróżnicy z Australii?
(do Auckland w Nowej Zelandii)
 19. Jak nazywają się rdzenni mieszkańcy Nowej Zelandii?
(Maorysi)
 20. Z jakiego przedmiotu Toline otrzymał nagrodę?
(z geografii)
 21. Kto umożliwił jeńcom ucieczkę z twierdzy nad jez. Taupo?
(Robert)
 22. Kto był właścicielem jachtu „Duncan”?
(lord Glenarvan)
 23. Kto dowodził bandą zesłańców w Australii?
(Ben Joyce)
 24. Gdzie znajdowało się opisane miejsce:
„Spośród krzewów herbacianych wypływały słone strumienie o przedziwnej przejrzystości. Woda tych potoków wydzielala ostry zapach spalonego prochu i pozostawiała na ziemi biały jak śnieg osad. Jasne wody niektórych źródeł były wrzące, w pobliżu wytryskiwały inne, lodowato zimne, rozlewając się szerokim strumieniem. Na brzegach rosły olbrzymie paprocie, rozwijające się w warunkach klimatycznych przypominających okres sylurski. Jak okiem sięgnąć, prosto z ziemi tryskały strumienie wody spowite w opary, niby fontanny w parku.”

- (w Nowej Zelandii)
25. Wymień przynajmniej 3 pomyłki Paganela, wynikające z jego roztargnienia (wszedł na jacht „Duncan” zamiast na „Glorię”; umieścił Japonię na mapie Europy; nauczył się j. portugalskiego zamiast hiszpańskiego; wysłał „Duncana” do wybrzeży Nowej Zelandii; zapomniał o podwójnej nazwie Wyspy Marii Teresy - Tabor)
 26. Co było przyczyną wstydlivosti Paganela?
(wytatuowanie przez Maorysów)
 27. Kim był Ayrton?
(bosmanem na „Britannii” wysadzonym w Australii za próbę buntu)
 28. Co było stawką w zakładzie pomiędzy J. Paganelem a Mac Nabbssem?
(luneta i sztucer)
 29. Za co zostali skazani na śmierć lord Glenarvan i jego przyjaciele przez wodza Kai-Kumu?
(za zastrzelenie wodza Kara-Tete)
 30. Na jakim kontynencie leżą pampasy?
(w Ameryce Południowej)
 31. Czy lady Glenarvan i Mary Grant uczestniczyły w przeprawie przez pampasy?
(nie)
 32. W jaki sposób podróżnicy opuścili grobowiec Kara-Tete?
(wywołując wybuch wulkanu i pozorując własną śmierć)
 33. Czy kowal z Black Point, który naprawiał wóz, był gadułą?
(nie)
 34. Jaką nagrodę wyznaczono za schwytanie Ben Joyce'a?
(100 funtów)
 35. Wymień przynajmniej 2 przygody podróżników w Ameryce Południowej.
(trzęsienie ziemi; zniknięcie Roberta, porwanie go przez kondora i uratowanie przez Thalcave'a; atak czerwonych wilków; powódź, uderzenie pioruna i pożar drzewa, na które schronili się podróżnicy; walka z kajmanami; trąba powietrzna)
 36. O czyich wyprawach opowiadał Paganel w czasie postoju nad Wimerrą?
(Burke'a i Stuarta)
 37. Kto zdemaskował Ayrtona?
(major Mac Nabbs)
 38. W jakich językach były napisane listy kapitana Granta?
(w j. angielskim, francuskim, niemieckim)
 39. Jakiej broni użył Thalcave polując na nandu?
(bolas)
 40. Jakie nazwisko przybrał Ayrton po przyłączeniu się do bandy zesłańców?
(Ben Joyce)

Regulamin konkursu wiedzy bibliotecznej

Celem konkursu jest promocja książki i biblioteki wśród uczniów starszych klas gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych. Uczestników konkursu obowiązują wiadomości i umiejętności objęte programem przysposobienia czytelniczego ze szczególnym uwzględnieniem:

- posługiwania się katalogiem alfabetycznym i rzeczowym;
- wyszukiwania informacji w słownikach, encyklopediach i książkach popularnonaukowych;
- wykorzystania różnych źródeł informacji;
- wyszukiwania informacji na określony temat z wykorzystaniem księgozbioru podręcznego, katalogów, kartotek;
- zagadnień związanych z historią książki i bibliofilstwem.

Zadaniem uczniów biorących udział w konkursie będzie rozwiązanie testu w czasie określonym przez organizatora. Czas rozwiązania testu zostanie podany do wiadomości wraz z rozdaniem kart testowych i od tego momentu zacznie być liczony.

Wyniki konkursu zostaną ogłoszone po sprawdzeniu przez komisję wszystkich kart testowych. Zwycięzca zostanie nagrodzony w sposób, który określi komisja konkursowa w porozumieniu z organizatorem konkursu.

Karta testowa konkursu wiedzy bibliotecznej

Masz przed sobą kartę testową konkursu. Przeczytaj uważnie polecenia, nie spiesz się, zastanów i zaznacz lub napisz poprawną według Ciebie odpowiedź.

1. Karta katalogowa zawiera określone informacje umieszczone w ściśle określonych miejscach. Przyporządkuj elementy opisu odpowiednim polom.

The diagram consists of a large rectangular frame containing five smaller rectangular boxes. Box 1 is in the top-left corner, box 2 is in the top-right corner, box 3 is in the center, box 4 is in the bottom-left corner, and box 5 is in the bottom-right corner.

- a) nr inwentarzowy.....
- b) sygnatura.....
- c) hasło.....
- d) znak klasyfikacji.....
- e) opis bibliograficzny.....

2. Sygnatura to:

- a) kolejny nr nadawany książce podczas wpisywania jej do książki inwentarzowej;
- b) znak miejsca książki na półce;
- c) dedykacja umieszczona na pierwszej stronie książki;
- d) określenie rodzaju okładki (w twardej, miękkiej oprawie);

3. Napisz, czym jest katalog biblioteczny.

.....

.....

.....

.....

4. Przyporządkuj rodzaj katalogu do jego opisu:

Katalog alfabetyczny.....

Katalog rzeczowy.....

Katalog tytułowy.....

- a) karty ułożone są alfabetycznie według tytułów dzieł;
- b) karty ułożone są według uporządkowanych alfabetycznie nazwisk autorów dzieł;
- c) karty ułożone są według działów głównych oznaczonych symbolami cyfrowymi, a następnie według poddziałów;

5. Do dokumentów piśmiennych zalicza się m.in. książki i wydawnictwa periodyczne. Napisz, czym różnią się te formy wydawnicze.

.....

.....

.....

6. Cymelia to:

- a) „białe kruki”, książki niezwykle rzadkie, unikaty;
- b) starodruki;
- c) książki ręcznie pisane;
- d) książki w języku jidysz lub dotyczące judaizmu;

7. Wymień znane Ci rodzaje słowników.

.....

.....

.....

.....

8. Czy bibliofil to:

- a) miłośnik, kolekcjoner i znawca książek?
- b) badacz, rejestrator, osoba tworząca spisy książek?
- c) osoba zajmująca się starodrukami?
- d) bibliotekarz w dziale filologicznym?

9. Osobą, która ułożyła pierwszy słownik języka polskiego był:

- a) Jan Mączyński;
- b) Władysław Kopaliński;
- c) Samuel Bogumił Linde;
- d) Jan Karłowicz;

10. Pierwszą w Polsce bibliotekę publiczną założył:

- a) Józef Maksymilian Ossoliński;
- b) Józef Andrzej Załuski;
- c) Jan Zamoyski;
- d) Adam Tytus Działyński;

Klucz do pytań i tabela punktacji

<i>numer pytania</i>	<i>poprawna odpowiedź</i>	<i>liczba punktów</i>
1	A - 4 B - 2 C - 1 D - 5 E - 3	za każdą poprawną odpowiedź 1 punkt
2	B	2 punkty

3	<u>Katalog biblioteczny</u> to spis książek, czasopism i innych dokumentów znajdujących się w danej bibliotece i opisanych według określonych zasad, ułożonych według określonego porządku.	0 – 5 punktów
4	Katalog alfabetyczny – B Katalog rzeczowy – C Katalog tytułowy – A	za każdą poprawną odpowiedź 1 punkt
5.	<u>Książka</u> – dokument piśmienniczy, samoistny pod względem treściowym i wydawniczym opracowany przez jednego autora, kilku autorów oraz wielu (praca zbiorowa). <u>Wydawnictwo periodyczne</u> , czyli ciągłe, ukazuje się pod tym samym tytułem w określonych odstępach czasu z bieżącą numeracją, np. gazeta (periodyk wychodzący codziennie, dziennik), czasopismo (ze względu na częstotliwość ukazywania się może być, np. tygodnikiem, miesięcznikiem, kwartalnikiem, itp.)	maksymalnie 6 punktów
6.	A	3 punkty
7.	<u>Słowniki ogólne</u> (obejmujące całe słownictwo); <u>Słowniki specjalne</u> – jedno- lub wielojęzyczne dotyczące wybranej dziedziny wiedzy; <u>Słowniki jednego języka</u> , np. ortograficzne, poprawnej pisowni, wyrazów obcych, wyrazów bliskoznacznych, etymologiczne, frazeologiczne, terminologiczne, obejmujące słownictwo jakiejś epoki lub pisarza(np. <i>Słownik staropolski</i>)	po ½ punktu za każdy poprawnie wymieniony rodzaj słownika

	<u>Słowniki dwujęzyczne</u> przekładowe; <u>Słowniki biograficzne</u> , podające życiorysy wybitnych osób.	
8	A	1
9	C. - Samuel Bogumił Linde jest uważany za autora pierwszego wielkiego "Słownika języka polskiego", którego 6 tomów ukazało się w latach 1807-1814.	3
10	B – Józef Andrzej Załuski (1702-1774) był twórcą biblioteki w Warszawie, którą w 1747r. udostępnił do użytku publicznego, a w 1771r. przekazał państwu z zastrzeżeniem, że ma być dalej wzbogacana i służyć ogółowi. Była to pierwsza w Polsce i w świecie biblioteka publiczna.	3

Bibliografia:

1. Bibliotekarstwo: praca zbiorowa pod red. Z. Żmigrodzkiego. Warszawa: Wydawn. Stowarzyszenia Bibliotekarzy polskich, 1998.
2. Chaciewicz K. : „Przysposobienie czytelnicze i informacyjne w szkole średniej. Materiały pomocnicze dla nauczycieli”. Warszawa: WSiP 1989.
3. Czachowska J. Loth R. : Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty. Wrocław: Zakł. Narod. im. Ossolińskich, 1977.
4. Encyklopedia współczesnego bibliotekarstwa polskiego. Kom. Red. K. Głombowski, B. Świdorski, H. Więckowska. Wrocław: Ossolineum 1976.
5. Kopczewski J.S.: Pięćset zagadek dla miłośników książek. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1969.
6. Kwiecień C.: Od papirusu do bibliobusu: książka o książce. Katowice: Wydawn. Śląsk, 1960.
7. Ratajewski J.: Wprowadzenie do bibliotekoznawstwa czyli wiedza o bibliotece w różnych dawkach. Warszawa: Wydawn. Stowarzyszenia Bibliotekarzy polskich, 2002.

Urszula Bojkowska
Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu

**ZESTAWIENIA
BIBLIOGRAFICZNE**

Życie i twórczość Witolda Gombrowicza

- bibliografia w wyborze -

Wydawnictwa zwarte

1. Adamczyk K.: Dziennik jako wyzwanie.-Kraków: "Parol", 1994.-154 s.
2. Błoński J.: Forma, śmiech i rzeczy ostateczne.-Kraków : "Universitas", 2003.-286 s.
3. Falkiewicz A.: Polski Kosmos : 10 esejów przy Gombrowiczu.-Wrocław : "A", 1996.-231 s.
4. Fiała E.: Homo transcendens w świecie Gombrowicza.-Lublin : Wydaw. KUL, 2004.-279 s.
5. Franczak J.: Rzecz o nierzeczywistości.-Kraków : "Universitas", 2002.-139 s.
6. Głowiński M.: "Ferdynand" Witolda Gombrowicza.-Warszawa : WSiP, 1995.-119 s.
7. Głowiński M.: Gombrowicz i nadliteratura.-Kraków : Wydaw. Literackie, 2002.-284 s.
8. Gombrowicz filozof / oprac. F. M. Cataluccio, J. Illg.-Kraków : "Znak", 1991.-254 s.
9. Gombrowicz i krytycy / oprac. Z. Łapiński.-Kraków : Wydaw. Literackie, 1984.-847 s.
10. Gombrowicz i tłumacze / pod red. E. Skibińskiej.-Łask : "Leksem", 2004.-236 s.
11. Gombrowicz Rita.: Gombrowicz w Argentynie : świadectwa i dokumenty 1939-1963.-Wrocław : Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1991.-255 s.
12. Gombrowicz Rita: Gombrowicz w Europie : świadectwa i dokumenty 1963-1969.-Kraków : Wydaw. Literackie, 2002.-423 s.
13. Grymasy Gombrowicza.-Kraków : "Universitas", 2001.-362 s.

14. Janion M.: Gorączka romantyczna.-Warszawa : PIW, 1975.-585 s.
15. Jarzębski J.: Gra w Gombrowicza.-Warszawa : PIW, 1982.-514 s.
16. Jarzębski J.: Podglądanie Gombrowicza.-Kraków : Wydaw. Literackie, 2001.-246 s.
17. Kaszyński S.: Nieznanym śladem Gombrowicza : wizyty u Zdziechow-
skich.-Kraków : Prowincjonalna Oficyna Wydawnicza, 1991.-85 s.
18. Kępiński T.: Witold Gombrowicz.-Warszawa : "Alfa", 1994.-302 s.
19. Kępiński T.: Witold Gombrowicz i świat jego młodości.-Kraków : Wydaw.
Literackie, 1987.-405 s.
20. Kowalska A.: Conrad i Gombrowicz w walce o swoją wybitność.-
Warszawa : PIW, 1986.-222 s.
21. Legierski M.: Modernizm Witolda Gombrowicza.-Warszawa : IBL. Wy-
daw., 1999.-280 s.
22. Łapiński Z.: Ja, Ferdydurke.-Kraków : Wydaw. Literackie, 1997.-162 s.
23. Margański J.: Gombrowicz - wieczny debiutant.-Kraków : Wydaw. Lite-
rackie, 2001.-224 s.
24. Mikłaszewskij K.: Distancja, Witoldo! czyli Gombrowicz oczyma argentyń-
skich przyjaciół.-Warszawa : "Twój Styl", 2004.-243 s.
25. Millati P.: Gombrowicz wobec sztuki.-Gdańsk : "Słowo/Obraz Terytoria",
2002.-372 s.
26. Neuger L.: Pomysły do interpretacji : studia i szkice o literaturze polskiej.-
Kraków : Oficyna Literacka, 1997.-245 s.
27. Nowak L.: Gombrowicz : człowiek wobec ludzi.-Warszawa : Prószyński i
S-ka, 2000.-326 s.
28. Witoldzie Gombrowiczu.-Kielce : Wojewódzka Biblioteka Publiczna,
2000.-122 s.

29. Olejniczak J.: Kłamstwo nieprzerwane nas draży : cztery szkice o Gombrowiczu.-Katowice : Wydaw. UŚ, 2003.-160 s.
30. Paszek J.: Przeczytacie "Ferdynand".-Katowice:"Książnica", 1998.-154 s.
31. "Patagończyk w Berlinie" : Witold Gombrowicz w oczach krytyki niemieckiej.-Kraków : "Universitas", 2004.-643 s.
32. Ruszkowski M.: Składnia prozy Witolda Gombrowicza.-Kielce : Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Jana Kochanowskiego, 1993.-113 s.
33. Salamon J.: Latarka Gombrowicza albo Żurawie i kolibry.-Wrocław : "Rubicon", 1991.-252 s.
34. Siedlecka J.: Jasnie Panicz.-Warszawa : "Świat Książki", 2004.-283 s.
35. Sławkowa E.: Trans-Atlantyk Witolda Gombrowicza.-Katowice : UŚ, 1981.-167 s.
36. Stawiarska A.: Gombrowicz w przedwojennej Polsce.-Kraków : Wydaw. Literackie, 2002.-312 s.
37. Szukanie głosu Gombrowicza : wybór referatów i wypowiedzi z czterech edycji Międzynarodowego Festiwalu Gombrowiczowskiego (1993-1999).-Radom: TP, 2002.-168 s.
38. Tango Gombrowicz.-Kraków.-Wrocław : Wydaw. Literackie, 1984.-389 s.
39. Thompson E.: Witold Gombrowicz.-Katowice : Wydaw. Uniw. Śląskiego, 2002.-187 s.
40. Żółkoś M.: Ciało mówiące : Iwona, księżniczka Burgunda Witolda Gombrowicza.-Gdańsk : "Słowo/Obraz Terytoria", 2001.-197 s.

Artykuły

1. Chojka J.: Dotyk diabła // Dialog.-1999, nr 11, s. 139-150
2. Chwin S.: Gombrowicz, my i Niemcy // Gaz. Wybor.-2004, nr 190, s. 12-13
3. Fiała E.: Homo transcendens w "Kosmosie" Gombrowicza // Prz. Hum.-

4. Fiała E.: Księga lęków polskich, czyli "Trans-Atlantyk" Gombrowicza // Ruch Lit.-1999, z. 5, s. 569-580
5. Fiut A.: Przyływy i odpływy chaosu // Dialog.-2000, nr 1, s. 95-103
Kultura europejska w twórczości Czesława Miłosza i Witolda Gombrowicza
6. Franczak J.: Mezalians // Twórczość.-2003, nr 7/8, s. 257-258
Powieść "Opętani"
7. Gołaczyńska M.: Iwona księżniczka Burgunda – bohaterka dramatu Gombrowicza - jako kozioł ofiarny // Warszt. Polonist.-1999, nr 1, s. 74-77
8. Gęba i twarz // Gaz. Wybor.-2004, nr 32, s. 14-15
9. Gombrowicz: alfabet subiektywny // Tyg. Powsz.-2004, nr 19, s. 12-13
10. Janowska K.: Gęba i twarz // Polityka.-2004, nr 16, s. 74-76
11. Jarzębski J.: "Operetka" jako garderoba duszy // Odra.-1996, nr 9, s. 58-66
12. Kacik M.: Mit faustyczny w "Pornografii" Witolda Gombrowicza // Pam. Lit.-2003, z. 4, s. 99-115
13. Kacik M.: Samotność zwycięzcy // Twórczość.-2002, nr 7/8, s. 105-120
14. Kalicki R.: Dowód // Twórczość.-2001, nr 11, s. 114-116
15. Kalicki R.: Nic do gadania // Twórczość.-2000, nr 1, s. 123-128
16. Kanabrodzki M.: Cyrulik z Małoszyc // Dialog.-1999, nr 9, s. 130-148
Psychoanalityczna interpretacja "Ślubu"
17. Kaniewska B.: Oswajanie Gombrowicza // Polonistyka.-2002, nr 6, s. 347-352
18. Łopata A.: Którędy do Gombrowicza? // Polonistyka.-1999, nr 9, s. 537-540

19. Narbutt J.: Dywagacje gombrowiczowskie // Arcana.-1999, nr 1, s. 124-127
20. Próchniewicz D.: Witold Gombrowicz // Cogito.-1999, nr 17, s. 78-80
21. Russovich A.: O "Pornografii" // Odra.-1999, nr 11, s.74-76
22. Stabro S.: Witold Gombrowicz – biografia romantyczna? // Twórczość.-2001, nr 3, s. 55-70
23. Stabro S.: Witold Gombrowicz - nieprzyswojona lekcja // Odra.-2004, nr 7-8 s. 53-58
24. Stawiarska A.: Chory na polskość // Gaz. Wybor.-1999, nr 171, s. 18-20
25. Stawiarska A.: Iwona i dwór // Dialog.-1999, nr 11, s. 125-135
26. Suchanow K.: Gombrowicz pisarzem argentyńskim? // Odra.-2002, nr 3, s.52-58
27. Vila-Matas E.: Gombrowicziana // Twórczość.-2001, nr 7 s. 144-146
28. Wardęga M.: Między formą a nicością, czyli z Gombrowiczem ku wolności // Polonistyka.-2001, nr 10, s. 613-618
29. Węgrzyniak R.: "Filip", czyli "Iwona" // Dialog.-1999, nr 11, s. 184-185
30. Zagajewski A.: Dlaczego Gombrowicz? : w stulecie urodzin // Rzeczpospolita.-2004 nr 184, s. A5, 10-11

Robert Urban

Nabytki regionalne PiMBP w Zamościu

1. Buszewicz Barbara: Gmina Łabunie u progu nowego tysiąclecia / Barbara Buszewicz, Jacek Buszewicz; Urząd Gminy Łabunie; Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie. – Łabunie: [UG], [2003]. – 50 s.: mapa, rys. ; 21 cm. – Bibliogr. 49-50. – ISBN 83-919973-0-8
2. Ćwikówna-Papierska Wiesława: Powroty / Wiesława Ćwikówna-Papierska. – Warszawa: Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2004. – 67 s. ; 21 cm. – ISBN 83-7232-538-3
3. Dmitroca Zbigniew: Bal dla recytatorów: wybór wierszy dla uczniów szkół podstawowych / Zbigniew Dmitroca; red. Katarzyna Zajac. – Lublin: Wojewódzki Ośrodek Kultury, 2004. – 72 s. : il. ; 24 cm. – ISBN 83-89464-30-6
4. Dydą Zofia: Nie gaszę światła nadziei / Zofia Dydą. – Zamość: nakł. autora, 2003. – 80 s. ; 21 cm. – ISBN 83-910236-2-1
5. Dylewski Adam: Śladami żydów polskich: przewodnik ilustrowany / Adam Dylewski. – Bielsko-Biała: „Pascal”, 2002. – 328 s.: il. kolor., mapy ; 21 cm. – Indeks. – ISBN 83-7304-029-3
6. Feduszka Jacek: Ewolucja techniki obłężeniowej X-XVII w. / Jacek Feduszka; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – Zamość: Centrum Badawczo-Szkoleniowe WSZiA, 2003. – 27 s. : fot. kolor., 1 portr., rys., pl. ; 21 cm. – (Wykłady Otwarte Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu; 24). – ISBN 83-88367-66-8
7. Frykowski Janusz, Niedźwiedź Ewa, Niedźwiedź Józef: Dzieje miejscowości gminy Łaszczów powiat tomaszowski / Janusz Frykowski, Ewa Niedźwiedź, Józef Niedźwiedź; Urząd Gminy Łaszczów; Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Lublinie, Oddział Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie. – Łaszczów; Zamość: Urząd Gminy Łaszczów, 2004. – 131 s. : mapy, fot. kolor., ryc.; 31 cm – (Dzieje Gmin Zamojszczyzny; t. 2). – Bibliogr. s. 82-86. Indeks. – ISBN 83-908495-4-5
8. Gmina Zamość = The Commune of Zamość=Gemeinde Zamość / zdjęcia i oprac. graficzne Jerzy Cabaj; tł. ang. Małgorzata Linek, niem. Teresa Ziąbkowska; Urząd Gminy Zamość. – Zamość: Wydaw. FOT-PRESS, [2004]. – 32 s. : fot. kolor., mapa ; 29 cm. – ISBN 83-914455-3-4

9. Jawor Anna: Po pierwsze / Anna Jawor. – Zamość: Atut Biuro Promocji, 2003. – 24 s. ; 19 cm. – ISBN 83-915856-9-7

10. Karczmarczyk Marian: Promień uśmiechu / Marian Karczmarczyk – Lublin: „Polihymnia”, 2002. – 101 s. ; 21 cm. – ISBN 83-7270-113-X

11. Katyla Barbara: I kropla też / Barbara Katyla. – Zamość: nakł. autora, 2004. – 119 s. ; 21 cm

12. Karpiński Krzysztof: Tylko smutek jest piękny: opowieść o Mieczysławie Koszu. – Lublin: „Unipress”, 1990. – 150,[2] s., faks., fot., portr.; 20 cm. – Kompozycje M. Kosza s. 149. – Indeks

13. Kawalko Danuta R.: Jubileusz 25-lecia Parafii Świętego Michała Archanioła w Zamościu / Danuta R. Kawalko; [współp. Eugeniusz Derdziuk]. – Zamość: Parafia Świętego Michała Archanioła, 2004. – 245 s.: faks., fot. (w tym kolor.), portr ; 24 cm. – Bibliogr. s. 183-185 – ISBN 83-920471-0-9

14. Kazimierczuk Zdzisław: Zamość: zabytki starego miasta i twierdzy : przewodnik kieszonkowy / Zdzisław Kazimierczuk. – Zamość: Oficyna Wydawnicza „Kresy”, 2004. – 60 s. : il. kolor., 2 mapy ; 17 cm. – ISBN 83-906745-4-8

15. Kędziora Andrzej: Jan Zamoyski: 1542-1605 / Andrzej Kędziora. –

Zamość: Atut, 2004. – 60 s. ; 17 cm. – ISBN 83-919793-5-9

16. Kokowski Andrzej: Zamojska archeologia jako element europejskiego dziedzictwa kulturowego / Andrzej Kokowski; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – Zamość: Centrum Badawczo-Szkoleniowe WSZiA, 2003. – 36 s. : il. ; 21 cm. – (Wykłady Otwarte Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu ; 20). – ISBN 83-88367-52-8

17. Kościński Mieczysław: Przydrożne pomniki wiary: Krasnobród i okolice / Mieczysław Kościński. – Lublin: „Polihymnia”, 2001, 135 s. : il. (w tym kolor.), mapa kolor.; 21 cm. – ISBN 83-7270-085-0

18. Kościński Mieczysław: Z gliny ulepione: dzieje krasnobrodzkiego garncarstwa / Mieczysław Kościński. – Lublin: Polihymnia, 2004. – 115 s. : fot. (w tym kolor) ; 21 cm. – ISBN 83-7270-238-1

19. Kozaczka Marian: Poczest ordynatów Zamojskich / Marian Kozaczka. – Wyd. 2. – Lublin: „Norbertinum”, 2004. – 137 s. : il. kolor. ; 21 cm. – ISBN 83-7222-187-1

20. Kubica Helena: Zagłada w KL Auschwitz Polaków wysiedlonych z Zamojszczyzny w latach 1942-1943 / Helena Kubica. – Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau; Warszawa: Instytut Pamię-

ci Narodowej, 2004. – 272 s. : fot., mapa; 24 cm. – ISBN 83-88526-57-X

21. Lubelskie: to co najpiękniejsze / fot. Lucjan Demidowski i in. – Lublin: Lubelski Klub Książki, cop, 2003. – 279 s. : il. kolor.; 31 cm. – Tekst równol., pol., ang. – ISBN 83-916515-3-3

22. Na ludową nutę: ginące piękno: informator o ludowych kapelach zespołach śpiewaczych, obrzędowych i teatralnych oraz pieśni i tańca / red. prowadzący Alfred Gauda; oprac. Bożena Głowacz, Elżbieta Sadowska-Kasiborska. – Lublin: Zarząd Główny Stowarzyszenia Twórców Ludowych: Krajowy Dom Twórczości Ludowej, 2003. – 115 s. : fot., tab.; 24 cm. – ISBN 83-7270-164-4

23. Okolice Krasnobrodu: mapa turystyczno-krajoznawcza / oprac. Stanisław Kryciński. – Warszawa: Wydaw. Stanisław Kryciński, 2004. – 1 mapa; 47 x 65 złoż. 16 x 11 cm. – ISBN 83-85531-17-3

24. Orłowski Ryszard: Echa insurekcji kościuszkowskiej w Ordynacji Zamojskiej / Ryszard Orłowski; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – Zamość: Centrum Badawczo-Szkoleniowe WSZiA, 2004. – 19 s. : 1 portr. kolor.; 21 cm. – (Wykłady Otwarte Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu; 23). – ISBN 83-883678-63-3

25. Katalog czasopism lubelskich A-F / oprac. Pazura Wiesława; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego. – Lublin: WBP; Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. – 145 s. : il. ; 25 cm. – Indeksy. – ISBN 83-86361-50-6. – ISBN 83-227-2256-7

26. Pastuszka Stefan Józef: Jan Zamoyski 1912-2002 jako parlamentaryzta / Stefan Józef Pastuszka, Bogdan Kawalko; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji. Centrum Badawczo-Szkoleniowe. – Zamość: WSZiA, 2004. – 64 s. : fot., faks. ; 25 cm. – Bibliogr. przy rozdz. – ISBN 83-88367-71-4

27. Pawłowski Artur: Roztocze środkowe: przewodnik nie tylko dla turystów / Artur Pawłowski. – Mielec: Wydaw. Naukowe, Turystyczne i Edukacyjne, 2003. – 304 s., [1] k. tabl. złoż. luz. : il. kolor., mapy kolor.; 21 cm. – Bibliogr. Indeks. – ISBN 83-912139-6-X

28. Perspektywy przygranicznej współpracy polsko-ukraińskiej w świetle członkostwa Polski w Unii Europejskiej / Jan Andreasik [et al.]; red. Elżbieta Kawecka Wyrzykowska]. – Zamość: Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji. Centrum Badawczo-Szkoleniowe, 2003 – 210 s.: il., mapy (w tym kolor.); 24 cm. – Streszcz. ang. – ISBN 83-88367-54-4

29. Reder Rudolf: Bełzec / Rudolf Reder, [tł. ang. William Brand, Mi-

chael Jacobs] . – Wyd. 2. – Kraków: Fundacja Judaica; Oświęcim-Brzezinka: Państwowe Muzeum, 1999.– 143.[2] s.: 2 il. ; 21 cm. – Tekst. równol. pol., ang. – ISBN 83-907715-3-5

30. Raport o sanie środowiska województwa lubelskiego w 2003 roku / red. Mieczysław Burdzicki, Elżbieta Piebiak, Elżbieta Pomorska; Inspekcja Ochrony Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska; Lubelski Urząd Wojewódzki. Wydział Środowiska i Rolnictwa; Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego. Departament Rozwoju Wsi i Ochrony Środowiska; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. – Lublin: WFOŚiGW, 2004. – 207 s. : il., mapy kolor.; 30 cm. – (Biblioteka Monitoringu Środowiska). – ISBN 83-7217-224-2

31. Rogowski Robert: Ballada Zamojska / Robert Rogowski; oprac. graf. Dariusz Łukasik] . – Zamość: „Atut” Biuro Promocji. – 2003. – 72 s. : il. ; 21 cm.– ISBN 83-919793-1-8

32. Roztoczański Park Narodowy: przyroda i człowiek / pod red. Tadeusza Wilgata; [zdjęcia Paweł Marczakowski].– Zwierzyniec: Roztoczański Park Narodowy: „Lipiec”, 2004.– 160 s.: fot., mapy, rys., wykry.: 25 cm.– ISBN 83-900626-5-2

33. Rychel Krzysztof Antoni: "Konrad" i "Anioł"/ Krzysztof Antoni

Rychel; Urząd Gminy Łabunie, Koło Rejonowe ŚZŻAK w Łabuniach; Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie.– Łabunie: BP GŁ, 2003. – 332 s.: faks., fot. (w tym kolor.), portr.; 21 cm. – Bibliogr. s. 263-266. Indeksy. – ISBN 83-919973-2-4

34. Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu / zdjęcia Wiesław Lipiec.– Zamość: Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu, 2004. – [31] s.: fot. kolor. ; 29 cm. – ISBN 83-88367-67-6

35. Sapieżyna Matylda: My i nasze Siedliska / Matylda Sapieżyna.– Warszawa: Wydawnictwo Literackie, 2004. – 826,[3] s. : fot., il. ; 25 cm.– ISBN 83-08-03492-6

36. Społeczny wymiar edukacji ustawicznej / pod red. Henryka Bednarczyka i Ireny Kurzępy.– Radom: Wydaw. Instytutu Technologii Eksploatacji, 2004. – 198 s. : fot., il.; 24 cm. – (Biblioteka Pedagogiki Pracy). – Bibliogr. – ISBN 83-7204-365-5

37. Wład Paweł: Roztocze wschodnie: Bełzec, Horyniec Zdrój, Lubyca Królewska, Narol, Susiec, Jaworów, Żółkiew i okolice: przewodnik nie tylko dla turystów / Paweł Wład, Marek Wiśniewski. – Wyd. 3. – Mielec: Wydaw. Naukowe, Turystyczne i Edukacyjne Paweł Wład, 2004. – 455 s. : il., fot. kolor., mapy,

- pl., rys., tab.; 21 cm. – Bibliogr. s. 431-439.– ISBN 83-912139-9-4
38. Wójcik Józef Franciszek: Powrót na Kresy. Cz. 1, Rok 1920 / Józef Franciszek Wójcik.– Wyd. 2. – Gdynia: nakł. autora, 2003. – 195 s. : fot. ; 21 cm. – ISBN 83-904105-4-0
39. Wójcik Józef Franciszek: Powrót na Kresy. Cz. 2, Po latach / Józef Franciszek Wójcik. – Gdynia: nakł. autora, 2003. – 299 s. : faks., fot. ; 21 cm. – ISBN 83-904105-5-9
40. Zamojskie Studia i Materiały / red. nac. Władysław Ćwik: Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – R. 6, z. 1 (2004)→. – Zamość: Centrum Badawczo-Szkoleniowe WSZiA, 2004→.– 24 cm. – ISSN 1507-9090.
41. Zamojskie Studia i Materiały / red. nac. Władysław Ćwik: Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – R. 6, z. 2 (2004)→. – Zamość: Centrum Badawczo-Szkoleniowe WSZiA, 2004→.– 24 cm. – ISSN 1507-9090
42. Zamojszczyzna w poezji i obrazie : antologia / wybór i oprac. Elżbieta Gnyp, Maria Duławska, Zofia Piłat. – Lublin: „Norbertinum”; Zamość: Zamojskie Towarzystwo „Renesans”, 2004. – 145 s. : reprodukcje kolor.; 21 cm.– ISBN 83-7222-098-0
43. Zamość : Patrimoine Mondial Culturel / tekst Bogdan Szyszka; zdjęcia i redakcja Wiesław Lipiec ; Ośrodek Sportu i Rekreacji; Zamojski Ośrodek Informacji Turystycznej w Zamościu.– [Zwierzyniec]: Wydawnictwo Lipiec, 2004. – [16] s. : fot. kolor.; 25 cm. – ISBN 83-920026-7-9
44. Zamość : Światowe Dziedzictwo Kultury / tekst Bogdan Szyszka; zdjęcia i redakcja Wiesław Lipiec ; Ośrodek Sportu i Rekreacji; Zamojski Ośrodek Informacji Turystycznej w Zamościu.– [Zwierzyniec]: Wydawnictwo Lipiec, 2004. – [16] s.: fot. kolor.; 25 cm. – ISBN 83-920026-1-X
45. Zamość : Weltkulturebes / text Bogdan Szyszka / tł. Teresa Ziąbkowska; zdjęcia i redakcja Wiesław Lipiec; Ośrodek Sportu i Rekreacji; Zamojski Ośrodek Informacji Turystycznej w Zamościu. – [Zwierzyniec]: Wydawnictwo Lipiec, 2004. – [16] s. : fot. kolor. ; 25 cm. – ISBN 83-920026-4-4
46. Zamość : Word Cultural Haritage / tekst Bogdan Szyszka; trans. Małgorzata Linek; zdjęcia i redakcja Wiesław Lipiec; Ośrodek Sportu i Rekreacji; Zamojski Ośrodek Informacji Turystycznej w Zamościu.– [Zwierzyniec]: Wydawnictwo Lipiec, 2004. – [16] s. : fot. kolor. ; 25 cm. – ISBN 83-920026-3-6

47. Zamość i Roztocze = turystyka i wypoczynek / tekst i redakcja Marek Jawor; Lokalna Organizacja Turystyczna Zamość i Roztocze.- Zamość: ATUT Biuro Promocji, [2004]. - [12] s.: fot. kolor., mapa; 29 cm. - ISBN 83-919793-6-9
48. Zamość i Roztocze: gospodarka = economy / oprac. tekstów Mieczysław Kowerski; red. Marzena Olszewska-Głowacka.- Łódź: Wydaw. BMG, [2002]. - 52 s.: fot. kolor. ; 29 cm. - Tekst. równol. pol. i ang. - ISBN 83-888585-05-3
49. Województwo Lubelskie: 2003 / Urząd Marszałkowski.- Bydgoszcz: Meritum, [2003]. - [31] s. : fot. kolor.; 30 cm.- ISBN 83-918123-4-0
50. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna im. Jana Zamoyskiego z siedzibą w Zamościu: informator 2004/2005.- [Zamość: WSHR, 2004]. - 24 s. : fot. kolor. ; 21 cm
51. Zamojsko-Wołyńskie Zeszyty Muzealne: Zamoscko-Wolinski Muzejni Zosziti=The Zamość-Volyn Museum Periodicals / red. Piotr Kondraciuk, Jerzy Kuśnierz, Andrzej Urbański.-. T. 1 (2003)→ .- Zamość: Muzeum Zamojskie, 2003→.- 30 cm. - ISBN 83-915267-6-3
52. Zapis czasu / pod red. Elżbieta Gnyp, Zofia Piłat, Małgorzata Trojanowska. - Zamość: Towarzystwo Społeczno-Kulturowe „Renesans”, 2002. - 44 s. : il. kolor.; 21 cm. - (Dziedzictwo i Współczesność). - ISBN 83-906437-2-3
53. Zieliński Piotr : Kotwica w sercu: rzecz o Matkach Chrzestnych statków Polskiej Żeglugi Morskiej / Piotr Zieliński.- Szczecin: "Germa", 2003. - 432 s. : il. ; 24 cm. - ISBN 83-910908-7-6
54. Zych -Adamczuk Alicja: Rezonans znaczy oddźwięk: 20 lat działalności Chóru "Rezonans" / Zych -Adamczuk Alicja; Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna im. Jana Zamoyskiego. - Zamość: Stowarzyszenie na Rzecz Chóru "Rezonans", 2003. - 32 s. : fot. kolor. ; 31 cm. - ISBN 83-919883-0-9

Markiewicz Grażyna

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ

Książki, które warto kupić

Frey Julia: Toulouse-Lautrec. - Warszawa: W.A.B., 2004

Biografia genialnego artysty, a przede wszystkim fascynująca opowieść o barwnym, choć krótkim i pełnym cierpienia życiu Henriego de Toulouse-Lautreca. Książka jest owocem wieloletnich badań autorki nad życiem artysty. Wykorzystano nieznane wcześniej listy artysty. Jest to portret człowieka widzianego w świetle twórczości i legendy. Pisarka przedstawia nam także człowieka przez pryzmat jego prawdziwych uczuć, relacji z bliskimi, jego nieszczęśliwego życia prywatnego. Szczegółowa historia opowiada losy dziecka, później młodego mężczyzny, cierpiącego z powodu wrodzonego kalectwa, ale także przez nadopiekuńczość matki i tyranizm ojca. Bohatera, który ucieka od cierpień, pochłania go w pełni sztuka.

Gill Anton: Peggy Guggenheim. - Poznań: Dom Wydawniczy Rebis, 2004

Peggy Guggenheim to kobieta symbol w świecie sztuki XX wieku. Prowadziła burzliwe życie, które przypadło na najbardziej ekscytujące lata minionego wieku. Pochodziła z bogatej rodziny szwajcarskich Żydów, aktywnie uczestniczyła w życiu międzynarodowej bohemy. Założyła w Londynie jedną z pierwszych galerii sztuki nowoczesnej, w której zgromadziła znakomite dzieła Picassa, Magritte'a, Miró i Brancusieg. W Nowym Jorku odegrała niezwykle rolę w narodzinach nowego ruchu abstrakcyjnych ekspresjonistów. Ta pasjonująca biografia, oparta na szczegółowych badaniach źródłowych, pełna barwnych anegdot daje nam obraz niezwyklej kobiety, żony i kochanki wielu sławnych artystów, m.in. Samuela Becketta, Maxa Ernsta i Rolanda Penrose'a.

Ilustrowana encyklopedia od A do Z. - Kraków: Delta W-Z, 2004

Encyklopedia jest wprowadzeniem w wiedzę o świecie. Zawiera bogactwo aktualnych informacji. Hasła ułożone są w porządku alfabetycznym. Książka jest bogato ilustrowana, zdjęciom towarzyszą opisy zestawienia i tabele. Publikacja ta doskonale się sprawdzi w księgozbiórce podręcznym.

Leksykon filozofów współczesnych. - Bydgoszcz: Branta, 2003

Leksykon obejmuje blisko 150 biogramów współczesnych uczonych. W leksykonie uwzględniono głównie te postaci z dziejów filozofii współczesnej i idee, które najczęściej pojawiają się w dyskusjach i sporach filozoficznych, w nauczaniu historii filozofii i etyki. Hasła mają charakter przekrojowy i przedstawione są w przejrzystej formie.

Lis Tomasz: Nie tylko fakty. - Warszawa: Rosner & Wspólnicy, 2004

"Nie tylko FAKTY" to książka o piętnastu fascynujących latach w historii Polski i piętnastu niezwykłych latach w moim życiu. O tym, o czym prawie nikt nie wiedział, a także o tym, o czym wszyscy wiedzą, ale nie chcą głośno mówić. O Polsce, o telewizji, o TVP, o TVN i o... Wystarczy. Mam nadzieję, że sami przeczytają Państwo, o czym jeszcze." Każdy, kto interesuje się najnowszą historią Polski, powinien przeczytać tę książkę. Książka ma formę swoistego dziennika, jest bardzo ciekawa i zajmująca. Mówi o realizacji marzeń i pasji zawodowej.

Majewska-Opieka Iwona: Czas kobiet . - Poznań: "Rebis", 2004

Książka jest próbą odpowiedzi na pytania: co czyni nas kobietami, dokąd zmierzamy, co chcemy osiągnąć w życiu i jaki mamy na to wpływ, jak kształtować relacje z najbliższymi, jak odnaleźć się w życiu zawodowym i osobistym. Autorka porównuje sytuację kobiety amerykańskiej i polskiej oraz opisuje dokonania wybitnych kobiet. Szuka recepty jak wypracować niezbędną równowagę między rodziną a pracą. Przypomina tak ważnych sprawach jak: troska o siebie, rozwijanie własnych zainteresowań, poznawanie swoich uczuć i emocji, pielęgnacja sfery duchowej. Określa klucz do sukcesu, którym jest akceptacja siebie, poczucie własnej wartości, odnalezienie równowagi między swoimi pragnieniami a oczekiwaniami innych.

Manjula Padma: Atak myszy. - Warszawa: Amber, 2004

Warto zaproponować dzieciom książkę "Atak myszy". Tu, dom został opanowany przez szczury, myszy - dawni władcy piwnic zostali zepchnięci do roli zniewolonych intruzów. Przyszło im żyć w ciasnych zakamarkach rur kanalizacyjnych. Tylko jedna mysz nie dała za wygrane, zamierza się zbuntować. To Erfal, wykształcona mysz z laboratorium, która została domowym pupilkiem. Będzie musiał się zmierzyć z groźnym przeciwnikiem, z którym może wygrać tylko sprytem.

Milkowski T.: Leksykon dzieł i tematów literatury powszechnej: dla uczniów gimnazjów i liceów. - Warszawa: „Książka i Wiedza”, 2002

Książka prezentuje w zwięzłej formie najważniejsze postaci i dzieła literatury światowej od czasów antycznych do współczesności, łącząc informacje o dziełach z przeglądem dominujących w literaturze tematów i syntezą historycznoliteracką. Znalazły się tu omówienia 312 autorów i ponad 400 utworów - zarówno arcydzieł, jak i utworów charakterystycznych dla swoich czasów. W omówieniach zamieszczono informacje o przekładach dawnych i nowych, a także o percepcji niektórych utworów w Polsce, o znaczeniu pewnych motywów, postaci i dzieł literackich dla naszej kultury. Osobny dział jest poświęcony tematowi i wątkowi literackim funkcjonującym w literaturze światowej na przestrzeni dziejów. Każdemu z nich przyporządkowane zostały utwory, w których

dany temat znalazł swoje rozwinięcie. Leksykon został opracowany głównie z myślą o uczniach, studentach i nauczycielach, o nowym, dającym dużą swobodę wyboru programie nauczania. Ze względu na bogactwo problematyki i informacji ma on szansę zainteresować również szersze grono odbiorców literatury.

Resnik Marinkowic Ilija: Wielka księga imion. - Wrocław, „Europa”, 2004

Publikacja zawiera kilka tysięcy imion. Podane są etymologie, od imion znanych, zdrobnień, do mniej popularnych wersji imion i wywodzących się od nich nazwisk. Autor przytacza też związane z nimi aforyzmy, wiersze, przysłowia. Określone jest pochodzenie imienia, jego popularność, podane inne formy. Przy imionach określona jest postać patrona. Ciekawym elementem książki są opisane znane postacie historyczne noszące dane imię.

Rymanowski Bogdan, Siennicki Paweł: Towarzystwo Lwa Rywina. - Kraków Wydaw. Literackie, 2004

Dwaj dziennikarze: Bogdan Rymanowski i Paweł Siennicki dzień po dniu, krok po kroku, odtwarzają przebieg wydarzeń. Od chwili, gdy "Rywin przyszedł do Michnika" aż do momentu ujawnienia całej prawdy. Ale to nie jest tylko książka o największym skandalu III Rzeczypospolitej. To fotografia "Towarzystwa", portrety czołowych postaci elit rządzących, biznesowych i towarzyskich. To książka, która obnaża mechanizmy władzy w Polsce i ukazuje kulisy wielkiej polityki. Historia przybiera formę niezwyklej opowieści kryminalnej, która wciąga i nie pozwala oderwać się. Język godny mistrzów sensacji, fabuła nierzadka z Ludluma, a do tego najzupełniej prawdziwa.

Słownik myśli społeczno-politycznej. - Bielsko- Biała: Park, 2004.

Słownik myśli społeczno-politycznej szczegółowo opisuje kolejne dzieje doktryn społeczno-politycznych i religijnych, od okresów i systemów starożytnych po współczesne. Opisuje główne ruchy społeczno-polityczne, wyjaśnia znaczenie szeregu pojęć. Książkę można wykorzystywać zarówno jako podręcznik, jak i jako typowy słownik. W obrębie każdego hasła wyróżniamy: definicje, tło historyczne, szczegółową charakterystykę oraz teksty źródłowe. Całość uzupełniają słowniczkę i bibliografię.

Słownik myśli filozoficznej. - Bielsko- Biała: Park, 2004

Słownik zawiera informacje z zakresu historii filozofii, mówi o rozwoju europejskiej myśli filozoficznej od czasów starożytnych do współczesnych, od kosmologii Talesa po XX-wieczny egzystencjalizm.

Wydawnictwo zawiera biografie, dorobek myśli filozoficznej oraz analizę poglądów, a także określa ich recepcję i wpływ na kulturę i naukę. Tom ma układ chronologiczny, zawiera także indeks tematyczny. Słownik posiada również

indeks osób i pojęć oraz tablice, co ułatwia obszerną prezentację głównych koncepcji filozoficznych.

Smoktunowicz Laura: Sławne żony i kochanki. - Białystok: "Kreator", 2004

Temat, który podejmuje autorka, zajmuje czytelników od dawien dawna. Rola kobiety w burzliwych dziejach świata jest problem fascynującym. Słynne panie nie zawsze były piękne, mądre i inteligentne. Intrygowały, kochały, zdradzały, fascynowały...Tkwiły w blasku władzy i sławy. Miały niewątpliwy wpływ na historię. Jednocześnie ich losy były tragiczne, fatalne i niebezpieczne. Sława i powodzenie nie zawsze przynosiły im szczęście.

Spinelli Jerry: Gwiazda. - Poznań: Media Rodzina, 2004

Młodzi czytelnicy powinni poznać dziewczynę o imieniu Gwiazda, trafia ona do spokojnego liceum w Mica. Początkowo zauracza niemal wszystkich uczniów. Jest inna niż wszyscy, zadziwiająca. Wkrótce jej inność zaczyna drażnić otoczenie. Książka Jerry Spinelli, znanego pisarza, zdobywcy prestiżowego Medalu Newbery, jest ukłonem w stronę nonkonformizmu. Jest opowieścią pełną uczuć, mówi o ryzyku związanym z popularnością, o pierwszej miłości i troskach, jakie niesie.

Tracy Brian: Sposób na sukces. - Warszawa: „Muza SA”, 2004

W tej książce autor prezentuje czytelnikowi prosty, skuteczny i efektywny system wyznaczania celów oraz ich realizacji. Przedstawia dwadzieścia jeden strategii, które stosowane w praktyce umożliwią osiągnięcie każdego celu, który sobie stawiamy - nieważne jak będzie duży. Co jednak najważniejsze, uczy jak ustalić swoje wrodzone siły, co naprawdę powinno się cenić w życiu i do czego dążyć.

Twardowski Jan: Las. - W: Rosikon Press, 2004

Ks. Jan Twardowski (ur. 1915) poeta, autor licznych książek tłumaczonych na kilkanaście języków. Kawaler Orderu Uśmiechu. Laureat wielu nagród, m.in. Brata Alberta 1978, PEN Clubu 1980, Fundacji Alfreda Jurzykowskiego 1980, Feniksa 1999, Ikara 2000, Doktor Honoris Causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wiersze Twardowskiego tomiku „Las” pełne ciepła, życzliwości, poruszają problemy, z którymi styka się każdy człowiek. Liryki o drzewach i roślinach z polskich lasów ilustrowane kolorowymi zdjęciami Janusza Rosikonia, uczą zachwytu nad pięknem świata. Twardowski myśli swe ujmuje w aforystyczne formy, taka przechadzka po lesie jest niezwykłą przygodą. Poeta zna wszystkie drzewa, wie, jakie grzyby czy kwiaty rosną w ich pobliżu.

Marzena Rosiak
Alina Malinowska

TO WARTO WIEDZIEĆ

Zmarł Czesław Miłosz

W wieku 93 lat – 14 sierpnia 2004 zmarł w Krakowie Czesław Miłosz wybitny poeta, pisarz, eseista, tłumacz, laureat literackiej Nagrody Nobla.

Czesław Miłosz urodził się 30 czerwca 1911 roku w Szetejniach na Litwie. Wczesne dzieciństwo było dla przyszłego poety czasem szalonych podróży i czasem niezwykłych wydarzeń. Już w 1913 roku wyjechał z rodzicami do azjatyckiego Krasnojarska, potem w latach 1914 – 18 podróżował po Rosji wraz z ojcem – oficerem saperów na terenach przyfrontowych.

Ukończył wileńskie gimnazjum im. Zygmunta Augusta. Jako poeta zadebiutował podczas studiów prawniczych na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie wierszami opublikowanymi w uniwersyteckim piśmie „Alma Mater Vilnensis”. Był wówczas jednym z założycieli grupy poetyckiej i pisma „Żagary”. Jego książkowy debiut to „Poemat o czasie zastygłym” z 1933 r. W 1934 roku poeta otrzymał przyznaną przez ZZLP w Wilnie Nagrodę im. Filomatów za debiut literacki. Pierwszym sukcesem okazał się wydany trzy lata później tom „Trzy zimy”. W latach 1934-35 był stypendystą Funduszu Kultury Narodowej w Paryżu. Przed wojną Miłosz pracował w rozgłośni Polskiego Radia w Wilnie, a potem w Warszawie. Podczas okupacji uczestniczył w podziemnym życiu kulturalnym stolicy – publikując m.in. „Wiersze” pod pseudonimem Jan Syruć. Po upadku powstania warszawskiego poeta przebywał w Goszycach u Anny i Jerzego Turowiczów, z którymi połączy go długoletnia przyjaźń, a w roku 1945 zadomowił się w Krakowie.

W latach 1945-1951 Miłosz pracował jako urzędnik w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Był attache kulturalnym PRL w Nowym Jorku, a potem w Paryżu. W 1951 r. poprosił o azyl na Zachodzie – przebywał we Francji, a potem w 1960 r. przeniósł się do USA, gdzie został profesorem na Wydziale Języków i Literatur Słowiańskich Uniwersytetu w Berkeley.

Twórczość Czesława Miłosza spotkała się z szerokim uznaniem. W 1974 roku (roku wydania swego ważnego tomu poetyckiego *Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada*) otrzymał polską nagrodę – PEN Club nagrodził go za przekłady polskiej poezji na język angielski. Uznanie światowe podkreślają kolejno: Nagroda Guggenheima w 1976 roku, doktorat honoris causa Uniwersytetu Michigan w Ann Arbor w 1977 roku, Międzynarodowa Nagroda Literacka im. Neustadta oraz Berkeley Citation – najwyższe odznaczenie Uniwersytetu Kalifornijskiego.

W 1980 r. za całokształt twórczości Miłosz został nagrodzony literacką Nagrodą Nobla. Rok później poeta przyjechał do Polski i odebrał doktorat honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W 1989 r. doktorat honoris causa przyznał Miłoszowi Uniwersytet Jagielloński i Harvard University.

Ważnym wydarzeniem w jego życiu był przyjazd po 52 latach na Litwę w 1992 roku. Otrzymał doktorat honoris causa Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie (w tym samym roku także Uniwersytetu w Bolonii i w Rzymie).

Od roku 1994 Miłosz zamieszkał w Krakowie, dzieląc odtąd swój czas między Kraków i Berkeley. W obu miastach wykładał na uniwersytetach. Jak twierdził, do Krakowa ciągnęło go jego podobieństwo do Wilna.

Był niekwestionowanym autorytetem moralnym – wiele razy zabierał głos w ważnych dla Polaków sprawach.

Był autorem wierszy, poematów, powieści i esejów m.in. utworów: „Poemat o czasie zastygłym”, „Trzy zimy”, „Ocalenie”, „Gucio zaczarowany”, „Traktat poetycki”, „Traktat moralny”, „Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada”, „To”, „Dolina Issy”, „Zniewolony umysł”, „Rodzinna Europa”, „Widzenia nad Zatoką San Francisco”, „Pieśń przydrożny”, „Abecadło Miłozsa”.

Sam poeta spośród swoich utworów najwyżej cenił „Świat. Poema naiwne”, a spośród poetów najbardziej emocjonalnie czuł się związany z Adamem Mickiewiczem. W 1998 r. za „Pieśń przydrożną” otrzymał Nagrodę Nike.

Był honorowym obywatelem Krakowa i Sopotu. Nagrodzono go m.in. Nagrodą Obojga Narodów, przyznawaną przez Prezydium Zgromadzenia Poselskiego Sejmu RP i Sejmu Republiki Litewskiej. W 1994 r. otrzymał Order Orła Białego.

Halina Biniek

Nagroda NIKE 2004

Sześć książek prozatorskich i jeden tom wierszy znalazły się w tegorocznym finale literackiej nagrody NIKE – najbardziej prestiżowej nagrody literackiej w Polsce. Wśród nominowanych byli:

Wojciech Kuczok – „Gnój”, Ewa Lipska – „Ja” – tomik poezji, Daniel Odija – „Tartak”, Mieczysław Porębski - „Nowosielski”, Ryszard Przybylski - „Krzemieniec. Opowieść o rozsądku zwyciężonych”, Magdalena Tulli – „Tryby”, Henryk Waniek – „Finis Silesiae”.

Laureatem literackiej Nagrody NIKE został Wojciech Kuczok. Jury pod przewodnictwem Marii Janion doceniło jego powieść „Gnój”. 32-letni Wojciech Kuczok dołączył do grona laureatów NIKE - takich jak Wiesław Myśliwski, Czesław Miłosz, Tadeusz Różewicz, Stanisław Barańczak, Jarosław Marek Rymkiewicz – jako najmłodszy w tym szacownym gronie.

Wojciech Kuczok urodził się w 1972 roku. Debiutował jako poeta w 1996 roku – wówczas ukazały się jego „Opowieści samowite”. Jego tomik opowiadań „Opowieści słychane” został w 1999 roku nominowany do NIKE. Potem wydał

„Szkieleciarki”, „Gnój”, a w ostatnich dniach do księgarń trafił „Widmokrąg”- nowy tom opowiadań Kuczoka.

Kuczok jest nie tylko pisarzem, ale także scenarzystą. Film „Pręgi” Magdaleny Piekorz, oparty na opowiadaniu Kuczoka „Dioból” wygrał tegoroczny Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni i będzie reprezentował naszą kinematografię w walce o Oscara.

„Gnój” przedstawia obraz „normalnej” polskiej rodziny, w której ludzie są ze sobą, ponieważ nie mają innego pomysłu na życie. Jediną metodą wychowawczą stosowaną, a właściwie nadużywaną przez ojca, jest skórzany pejcz. Jak napisano w laudacji jurorów, „po stronie prześladowców dziecka są wszystkie instytucje społeczne, Ojczyzna, historia, rodzina, dom, Kościół”. Kuczokowi udało się opisać doświadczenie przejmującej samotności dziecka.

„Gnój” to wstrząsająca, a chwilami tragikomiczna historia rodzinnego piekła, opowiadana przez dziecko, które jest jednocześnie obiektem przemocy i jej obserwatorem. Narrator opisuje rodzinny rytuał przemocy: metodyczne, przypominające tresurę, która jest wyłącznie przyspieszonym kursem buntu i nienawiści. „Gnój” to studium rodzinnych patologii, przede wszystkim kalekiego ojcostwa – niedojrzałego emocjonalnie, niezdolnego do komunikacji i do wyjścia poza układ słabszy – silniejszy, a także widziana oczami dziecka panorama współczesnego, jak i historycznego Śląska, próba zatrzymania jego niepowtarzalnego kolorytu, ale i ukazania tego, co zwykle wstydliwie skrywane. „To nie jest autobiografia, choć zawsze pisarz czerpie w pewnym sensie z własnych przeżyć. Pisząc starałem się tak dobrać język i styl, aby tworzyły one kontrpunkt dla opisywanego przeze mnie koszmaru, tak, by tę książkę dało się w ogóle przeczytać. Zastanawiałem się raczej czy znajdzie ona czytelników; nagrody są dla mnie kompletnym zaskoczeniem” – powiedział Kuczok PAP.

W ciągu ostatniego roku mało komu znany autor „Gnoju” dostał Paszport Polityki, film „Pręgi” Magdaleny Piekorz, oparty na prozie Kuczoka zdobył Złote Lwy na festiwalu filmowym w Gdyni.

Autor nagrodzonej książki otrzymał statuetkę NIKE dłuta Gustawa Zemły oraz czek na kwotę 100 000 zł. Fundatorami Nagrody są „Gazeta Wyborcza” i NICOM Consulting.

Halina Biniek

Literacki Nobel 2004

Tegoroczną Literacką Nagrodę Nobla przyznano 58-letniej Austriaczce Elfriede Jelinek za demaskowanie absurdalności stereotypów społecznych w powieściach i dramatach.

Elfriede Jelinek urodziła się 20 października 1946 roku w małym miasteczku Muerzzuschlag w austriackiej Styrii. Od dzieciństwa uczyła się gry na pianinie i organach, potem wstąpiła do słynnego wiedeńskiego konserwatorium. Tam studiowała kompozycję (do 1964 r.), została też dyplomowaną pianistką (1971). Równolegle studiowała historię sztuki na wiedeńskim uniwersytecie. Zadebiutowała zbiorkiem wierszy „Lisas Schatten” (1967). W 1970 roku ukazała się jej satyryczna powieść pt. „Wir sind lockvoegel baby!”. Jej następna powieść „Michael” z 1972. roku została już dostrzeżona przez krytyków, a zastosowany przez pisarkę język określano jako prawdziwą lingwistyczną rewolucję w literaturze austriackiej.

Kolejne jej powieści jak „Die Liebhaberinnen”(1975), „Die Ausgesperrten”(1980), a także „Pianistka” (1983) – oparta na wątkach autobiograficznych powieść, która przyniosła jej międzynarodowe uznanie i została sfilmowana w 2001 roku przez austriackiego reżysera Michaela Haneke – ugruntowały wśród austriackich krytyków opinię, że Jelinek to pisarka mocno kontrowersyjna. Po publikacji „Pianistki” podniosły się głosy, że uprawia „pisarską pornografię”. Wydanie „In Lust” (1989), a potem „Gier. Ein Unterhaltungsroman” (2000) przyniosło pisarce etykietę wojującej feministki.

Pierwszą sztukę „Co się stało po tym jak Nora opuściła męża, czyli filary społeczeństwa” – wydała w 1979 r. Ostatnia sztuka Jelinek, napisana w 2003 roku „Bambiland”, to frontalny atak na amerykańską politykę wobec Iraku.

W 2000 roku zakazała wystawiania w Austrii swoich sztuk, protestując w ten sposób przeciwko wejściu skrajnej prawicy do rządu.

Zadowolony z tegorocznego werdyktu jest wpływowy krytyk niemieckiej literatury Marcel Reich-Ranicki. Jego zdaniem Jelinek jest pisarką „zupełnie wyjątkową, sytuującą się poza konwencjonalnymi nurtami literackimi, bardzo radykalną w poglądach, a przez to uchodzącą za literatkę kontrowersyjną”.

Główny temat jej twórczości to „kobieca niemożność pełnego wejścia w życie w świecie, w którym jej wizerunek składa się z samych stereotypów”. Mówi: „Moje pisarstwo jest ograniczone do opisywania w sposób analityczny, ale także polemiczny (sarkastyczny) grozy rzeczywistości”.

Cztery utwory dramatyczne tegorocznej laureatki literackiej Nagrody Nobla ukazały się dotychczas w polskich przekładach. Jako pierwszy dramat w polskim przekładzie ukazała się „Choroba, albo współczesne kobiety”, opublikowana w 1996 roku na łamach miesięcznika „Dialog”. W 2001 roku ukazały się trzy dramaty: „Nora”, „Klara S.” i „Zajazd” wydane w ramach serii „Dramat współczesny” krakowskiej Księgarni Akademickiej. Powieść „Pianistka” ukazała się w polskim przekładzie nakładem wydawnictwa SiC! w 2001 roku.

Na austriacką pisarkę czeka dyplom, medal i czek na 10 milionów koron szwedzkich.

Biniek Halina

KRONIKA BIBLIOTEK PUBLICZNYCH POWIATU ZAMOJSKIEGO (I PÓŁROCZE 2004 ROKU) - WYBÓR -

ZAMOŚĆ

styczeń

- „Patroni zamojskich ulic” - wystawa – PiMBP
- „Zimowe szaleństwo” - konkurs plastyczny – FB nr 1
- „W 135. rocznicę urodzin Stanisława Wyspiańskiego” – pogadanka o życiu i twórczości dramaturga, poety i malarza (w ramach cotygodniowych spotkań czwartkowych) – FB nr 3
- Spotkanie dzieci z podróżnikiem Janem Wardachem oraz zwiedzanie wystawy fotografii „Ziemia Święta: Pustynia Negev” – FB nr 8
- „Wiersze Ludwika Jerzego Kerna” – głośne czytanie i ilustrowanie utworów autora – impreza biblioteczna z cyklu *Poznajemy polską poezję dziecięcą* - FB nr 8
- Otwarcie wystawy prac plastycznych Agnieszki Staroń - czytelniczki Biblioteki - FB nr 8
- „Zimowa wierszykarnia”, „Gwiazdka spada na ziemię”, „Przyszła zima”, „Drukowane bałwanki”, „Zimowy krajobraz”, „Girlandowe zwierzaki”, „Karnawałowe maski” – zajęcia plastyczne inspirowane fragmentami utworów poetyckich – FB nr 10
- „Pan Samochodzik i ...” – głośne czytanie połączone z zajęciami plastycznymi – FB nr 10
- „Co słychać u naszych Braci Mniejszych” - konkurs przyrodniczy – FB nr 11
- „85. rocznica urodzin Stanisławy Fleszarowej-Muskat” – wystawa – FB nr 12

luty

- „Kolo Miłośników Książki w Zamościu” - wystawa – PiMBP
- „Kolorowe wycinanki” - konkurs plastyczny - FB nr 1
- „Bohaterowie bajek” – konkurs czytelniczy – FB nr 1
- W ramach cotygodniowych *spotkań czwartkowych* odbył się konkurs na najładniejszą kolędę - FB nr 3
- Odbyło się spotkanie dla dzieci, podczas którego prowadzono głośne czytanie baśni i bajek – FB nr 4
- „Ferie z baśnią” – cykl imprez poświęconych popularyzowaniu baśni, bajek i legend różnych narodów. W programie znalazły się, m.in.: konkurs *Któż nie zna baśni Andersena*, głośne czytanie i ilustrowanie *Opowieści Szeherezady*, konkurs czytelniczy *Pan Perrault – bajkopisarz znakomity*, głośne

czytanie i ilustrowanie *Baśni skandynawskich*, konkurs czytelniczy *W kręgu baśni braci Grimm*, głośne czytanie *Baśni dzieci eskimoskich*, konkurs plastyczny *Kukielkowa postać małego Eskimosa*, konkurs literacki na motywach bajki A. Puszkina *Gdybym miał złotą rybkę to ...* – FB nr 8

- Wycieczka do biblioteki dzieci z Gminnego Ośrodka Kultury w Grabowcu – FB nr 8
- „Wierszykarnia Juliana Tuwima” – konkurs literacki - FB nr 9
- „Piernikowy domek Jasia i Małgosi” – konkurs plastyczny FB nr 9
- głośne czytanie *Legandy o smoku wawelskim* oraz zajęcia plastyczne *Smok rodem z Krakowa* na podstawie książki Anny Świrszczyńskiej „Jak Kraków zbudował Kraków” – FB nr 10
- „Oddaj nie zwlekaj” – zajęcia plastyczne, podczas których dzieci wykonały plakat przypominający czytelnikom o terminowym zwrocie książek – FB nr 10
- „Bajka o Kopcuszu” – współczesna wersja inscenizacji bajki – FB nr 11
- „Jerzy Pilch – pisarz przekorny” – wystawa – FB nr 12

marzec

- „Pocztówki zamojskie” - wystawa – PiMBP
- *Wspólne czytanie magiczna podróż ku dorosłości* – rozpoczęcie realizacji programu o zasięgu powiatowym, służącego popularyzacji idei głośnego czytania. W ramach zadania zaplanowano, m.in.: głośne czytanie w bibliotekach oraz w innych placówkach, konkurs plastyczno-literacki ph. *Mój dziadek opowiedział mi bajkę, czyli o tradycjach czytelniczych w mojej rodzinie*, spotkania autorskie oraz z ciekawymi ludźmi - PiMBP
- „Bajkowe zgadywanki” – konkurs czytelniczy – FB nr 1
- Działalność biblioteki *książki mówionej* w środowisku niewidomych – lekcja biblioteczna dla klasy I szkoły podstawowej - FB nr 3
- „Znam swój kraj” – konkurs geograficzny – FB nr 5
- „Malowane węglem” – konkurs plastyczny – FB nr 5
- „Kwiaty dla wszystkich kobiet”, „Wiosenne drzewo” – konkursy plastyczne – FB nr 8
- „Łamigłówki Jasia i Małgosi” – konkurs czytelniczy – FB nr 8
- „Poznajemy utwory Doroty Gellner”, „Polscy poeci dzieciom”, „Poznajemy wiersze Wandy Chotomskiej”, „Poznajemy baśń o Czerwonym Kapturku” – głośne czytanie dzieciom, m.in. w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Zamościu oraz pacjentom Oddziału Dziecięcego Szpitala w Zamościu – FB nr 8
- „W marcu jak w garncu ... – przysłowia o wiośnie” – konkurs literacko-plastyczny – FB nr 9
- „Wiosenne ciekawostki” – zajęcia biblioteczne z wykorzystaniem książki Marii Kownackiej *Razem ze słonkiem* – FB nr 10

- „Przez wiosenne okna” – zajęcia plastyczne – FB nr 10
- Organizacja głośnego czytania dzieciom w bibliotece oraz w innych placówkach miasta Zamościa, m.in. w Przedszkolu nr 14, w Centrum Pastoralnym Parafii św. Michała oraz w świetlicy Szkoły Podstawowej nr 3 w Zamościu – FB nr 10
- „Na tropach wiosny” – konkurs przyrodniczy – FB nr 11
- „Stroik świąteczny” – konkurs plastyczny – FB nr 11
- „Na bakier z jedzeniem – anoreksja, bulimia, otyłość” – wystawa tematyczna – FB nr 12

kwiecień

- „Władysław Grabski (1874 – 1938)”. Polityk, ekonomista, historyk – wystawa – PiMBP
- Zorganizowano szkolenie bibliotekarzy bibliotek publicznych powiatu zamojskiego. Tematyka szkolenia obejmowała: *Ogólne zasady przygotowywania projektów o środki z funduszy pomocowych Unii Europejskiej* (wykład prowadził Piotra Gradziuk – pracownik naukowy Akademii Rolniczej); *Biblioteki publiczne powiatu zamojskiego w 2003 roku na tle bibliotek województwa lubelskiego*; *Dokonania i problemy samorządowych placówek bibliotecznych powiatu zamojskiego w 2003 roku*; *Prezentacja nowości wydawniczych*.
- „Kolorowe akwarium” – konkurs plastyczny – FB nr 1
- „Książka w terapii dzieci” – organizacja (dwa razy w tygodniu) głośnego czytania pacjentom Oddziału Dziecięcego Szpitala Powiatowego w Zamościu - FB nr 4
- Czytanie dzieciom przedszkolnym utworów Ewy Szelburg-Zarembiny oraz innej literatury dziecięcej (w ramach zajęć z głośnego czytania) - FB nr 4
- „Akademia Pana Kleksa jest nam świetnie znana” – konkurs czytelniczy – FB 8
- Organizacja głośnego czytania dzieciom w bibliotece oraz w innych placówkach miasta Zamościa (w przedszkolach, w ośrodku dla niepełnosprawnych, w szpitalu) - FB nr 8
- „Owocowe jajka”, „Kolorowa dżdżownica” – zajęcia plastyczne dla dzieci – FB nr 10
- Głośne czytanie dzieciom w bibliotece oraz w innych placówkach miasta Zamościa, m.in. w Przedszkolu nr 14, w Centrum Pastoralnym Parafii św. Michała oraz w świetlicy Szkoły Podstawowej nr 3 w Zamościu. W zajęciach wykorzystano m.in. bajki i opowiadania E. Szelburg-Zarembiny, M. Molickiej, T. Trojanowskiego – FB nr 10
- „Wielka wyprawa globusowa” – konkurs geograficzny – FB nr 11
- „155. rocznica śmierci Juliusz Słowackiego” – wystaw – FB nr 12

maj

- Kwiaty w domu i w ogrodzie” – ekspozycja przygotowana na *I Zamojski Festiwal Kwiatów* - PiMBP
- Udział w ogólnopolskich akcjach *Podzielmy się książkami, z których wyrosliśmy, Uwolnić książkę* oraz w Książkowym Maratonie Fundatorów *I firma – I książka* - PiMBP
- W dniach 8 –15 maj zorganizowano obchody ogłoszonego przez Zarząd Główny SBP *Tygodnia Bibliotek* ph. „Biblioteki w Europie były zawsze”. W ramach Tygodnia przygotowano dla czytelników bogatą ofertę kulturalną, m.in. spotkania z ciekawymi ludźmi, wycieczki i zwiedzanie działów Biblioteki na co dzień niedostępnych dla czytelników, pogadanki i lekcje biblioteczne - PiMBP, SBP O/ Zamość.
- Rozpoczęły się *XV Zamojskie Spotkania z Literaturą* – coroczna impreza poświęcona promowaniu książki, czytelnictwa, ciekawych ludzi związanych z regionem. Zaproszenie na spotkania z czytelnikami bibliotek powiatu zamojskiego przyjęli: poeta, bajkopisarz Zbigniew Dmitroca, poetka Maria Duławska, podróżnik Jan Wardach, autorka i ilustratorka książek Joanna Olech, matka chrzestna statku m/s *Ziemia Zamojska* Janina Gąsiorowska – PiMBP, SBP O/ Zamość
- „Bukiet dla mamy” – konkurs plastyczny – FB nr 1
- „Książka w terapii dzieci” – kontynuacja zajęć głośnego czytania pacjentom Oddziału Dziecięcego Szpitala Powiatowego w Zamościu - FB nr 4
- „Biblioteka i jej zbiory” – konkurs – FB nr 5
- Biblioteka gościła podróżnika Jana Wardacha, poetkę Marię Duławską oraz Janinę Gąsiorowską – matkę chrzestną statku *Ziemia Zamojska*. Z ich udziałem odbyły się trzy spotkania z dziećmi i młodzieżą – FB nr 8
- Kontynuacja zajęć z głośnego czytania dzieciom w bibliotece oraz w innych placówkach miasta Zamościa (w przedszkolach, w ośrodku dla niepełnosprawnych, w szpitalu) - FB nr 8
- Biblioteka poprzez zajęcia z głośnego czytania włączyła się w obchody *Tygodnia Kultury Słowa* organizowanego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Zamościu – FB nr 9
- „Kolorowe książki” – zajęcia plastyczne inspirowane tekstami literackimi, m.in. K. I. Gałczyńskiego, A. Kamieńskiej, E. Szymańskiego – FB nr 10
- Kontynuacja głośnego czytania dzieciom. Zajęcia organizowano w bibliotece oraz w innych placówkach edukacyjno-wychowawczych – FB nr 10
- Odbyło się spotkanie z zamojską poetką Marią Duławską – FB nr 10
- „Dedykacja dla mamy” – konkurs – FB nr 11
- Odbyło się spotkanie podróżnika Jana Wardacha z młodzieżą licealną – FB nr 11
- „Nowości wydawnicze *Wydawnictwa Zysk i S-ka*” – wystawa – FB nr 12

- „Jan Paweł II honorowym obywatelem miast i gmin RP” – ekspozycja w holu Ratusz - PiMBP
- „Wspólne czytanie – magiczna podróż ku dorosłości” – impreza podsumowująca dotychczasowe działania służące popularyzacji idei głośnego czytania. W programie m.in. znane osoby czytały dzieciom fragmenty tekstów literackich, dzieci z teatrzyku *Pod chmurką* ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zamościu przedstawiły *Kopciuszka*. Odbyło się spotkanie z Joanną Olech, autorką i ilustratorką książek dla dzieci, podsumowano wyniki konkursu *Mój dziadek opowiedział mi bajkę, czyli o tradycjach czytelniczych w mojej rodzinie*. Uczestnicy imprezy mieli możliwość udziału w kiermaszu książek oraz otrzymania autografu Joanny Olech lub specjalnej dedykacji od autorki, a także obejrzenia wystawy pokonkursowej – PiMBP
- Ukazało się wydawnictwo pokonkursowe *Mój dziadek opowiedział mi bajkę, czyli o tradycjach czytelniczych w mojej rodzinie*. Publikacja niniejsza zawiera teksty nagrodzonych i wyróżnionych w konkursie pod takim samym tytułem fraszek oraz kserokopie najciekawszych prac plastycznych – PiMBP
- Ukazał się kolejny numer *Bibliotekarza Zamojskiego* 1/2004 (19) – PiMBP
- „Słowa jak zaklęcia” – słuchowisko radiowe realizowane w ramach obchodów III Ogólnopolskiego Tygodnia czytania dzieciom przygotowane wspólnie z lokalną rozgłośnią radiową FAN FM. Lektorzy – zamojscy bibliotekarze – prezentowali fragmenty utworów polskich pisarzy nagrodzonych Nagrodą im. Kornela Makuszyńskiego – PiMBP
- „Czarnoksiężnik z Oz” - konkurs czytelniczy - FB nr 1
- Bibliotekę odwiedziły dzieci z Przedszkola nr 13 w Zamościu. Zapoznano je z biblioteką oraz księgozbiorem dla dzieci – FB nr 2
- W ramach cotygodniowych *spotkań czwartkowych* odbyło się czytanie poezji Ewy Szelburg-Zarembiny - FB nr 3
- „Witold Gombrowicz – życie i twórczość” pogadanka z okazji 80. rocznicy urodzin twórcy (w ramach cotygodniowych spotkań czwartkowych) - FB nr 3
- „Matka moja pierwsza miłość” – konkurs recytatorski prezentujący własną twórczość oraz wiersze znanych poetów polskich (w ramach cotygodniowych *spotkań czwartkowych*) - FB nr 3
- „Moje ilustracje do książki” – konkurs plastyczny – FB nr 5
- Odbyło się spotkanie autorki i ilustratorki książek Joanny Olech z uczniami klas IV i V szkoły podstawowej – FB nr 8
- Zorganizowano spotkanie poetki Marii Duławskiej z wychowankami Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Zamościu – FB nr 8

- Kontynuacja zajęć z głośnego czytania dzieciom w bibliotece oraz w innych placówkach miasta Zamościa (w przedszkolach, w ośrodku dla niepełnosprawnych, w szpitalu) - FB nr 8
- „Opowieści czerwcowe” – głośne czytanie książki M. Lorenca podczas zajęć bibliotecznych - FB nr 10
- „Królestwo Józefa Grzyba – ilustracje do książki” – zajęcia plastyczne – FB nr 10
- „W drodze do piernikowej chatki” – zajęcia czytelniczo-plastyczne z wykorzystaniem różnych opracowań *Baśni o Jasiu i Małgosi* – FB nr 10
- Kontynuacja głośnego czytania dzieciom. Zajęcia organizowano w bibliotece oraz w innych placówkach edukacyjno-wychowawczych – FB nr 10
- „O moim mieście wiem wszystko” – konkurs o tematyce regionalnej – FB nr 11
- „80. rocznica śmierci Franza Kafki” – wystawa FB nr 12

ADAMÓW

styczeń

- „120. rocznica urodzin Kornela Makuszyńskiego” – pogadanka – GBP

marzec

- „Jan Dobraczyński” – tematyczna lekcja biblioteczna – GBP
- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery – GBP

kwiecień

- „Ekologia i środowisko” – program słowno-muzyczny o tematyce ekologicznej – GBP

maj

- Odbył się gminny etap konkursu literacko-plastycznego ph. „Mój dziadek opowiedział mi bajkę, czyli o tradycjach czytelniczych w mojej rodzinie” – GBP

czerwiec

- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla uczniów kl. II i III szkoły podstawowej - GBP

GRABOWIEC

styczeń

- Przegląd zespołów kolędniczych – impreza świąteczna – GBP i GOK
- „Hej kolęda, kolęda” – świąteczna impreza integracyjna – GBP i GOK

luty

- Odbyła się prezentacja Teatru Młodych działającego przy Hrubieszowskim Domu Kultury – GBP i GOK
- Zorganizowano zabawę karnawałową dla najmłodszych – GBP i GOK

- Zorganizowano zajęcia dla dzieci i młodzieży na czas ferii zimowych. W programie, m. in. wycieczka do Zamościa (wizyta w Bibliotece dla dzieci i młodzieży, zwiedzanie starego miasta), zajęcia plastyczne, czytanie literatury – GBP i GOK

marzec

- „Spotkania w bibliotece” – zajęcia biblioteczne, podczas których dzieci słuchały czytanych bajek i tworzyły do nich ilustracje – GBP i GOK
- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery - GBP

kwiecień

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP i GOK
- „Ruch oporu w gminach Uchanie i Grabowiec w latach 1939 - 1950” – konferencja naukowa – GBP i GOK
- „Spotkania w bibliotece” – głośne czytanie bajek dzieciom z kl. II – GBP i GOK
- Udostępniono czytelnikom bezpłatne korzystanie z INTERNETU - GBP

maj

- Odbyła się uroczystość patriotyczno – religijna z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja – GBP i GOK
- „Spotkania w bibliotece” – głośne czytanie bajek dzieciom z kl. II – GBP i GOK
- „Kwiaty dla mamy” – koncert z okazji Dnia Matki – GBP i GOK

czerwiec

- „Dzień Dziecka” - środowiskowa impreza plenerowa dla dzieci – GBP i GOK
- Odbyło się spotkanie teatralne ph. „Święto teatru” – GBP i GOK
- „Spotkania w bibliotece” – głośne czytanie bajek dzieciom z kl. II – GBP i GOK

KOMARÓW

styczeń

- Odbył się Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych – GBP i SOKiS

luty

- „Ferie z biblioteką” - cykl imprez dla dzieci i młodzieży pozostających w okresie ferii w miejscu zamieszkania - FB Zubowice

marzec

- Odbył się *Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych* – GBP i SOKiS

kwiecień

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP i SOKiS

maj

- Zorganizowano gminne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja – GBP i SOKiS
- Przygotowano program artystyczny pt. „Pali się” na gminne uroczystości z okazji *Dnia Strażaka* - GBP i SOKiS

czerwiec

- Zorganizowano powiatowe obchody *Dnia Działacza Kultury* - GBP i SOKiS
- Odbył się *II Gminny Festiwal Baśni* – GBP i SOKiS

KRASNOBRÓD

styczeń

- „Świat książki dziecięcej” – zajęcia biblioteczne, podczas których odbywało się głośne czytanie dzieciom - MGBP
- „Zapoznanie z biblioteką i jej zbiorami” - wycieczka do biblioteki dla ucz. kl. I szkoły podstawowej – FB Hutki

luty

- Zorganizowano feryjne zajęcia dla dzieci. W programie, m.in. *Zimowe pejzaże* - zajęcia plastyczne, *Śniegiem i mrozem malowane* – konkurs plastyczny, głośne czytanie bajek, rozwiązywanie krzyżówek i rebusów, zgaduj-zgadula *Zgadnij kim jestem*, quiz *Użytki w naszym życiu*, dzień humoru i dowcipu *Śmiech to zdrowie* oraz gry i zabawy na śniegu – MGBP
- „Najpiękniejsze baśnie świata” – głośne czytanie dzieciom – FB Hutki
- „Mój bohater” – konkurs rysunkowy – FB Hutki

marzec

- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery - MGBP

kwiecień

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – MGBP
- Zapoznanie z biblioteką dzieci z oddziału przedszkolnego – FB Hutki

maj

- Zorganizowano gminny etap powiatowego konkursu literacko-plastycznego ph. „Mój dziadek opowiedział mi bajkę ...” – MGBP
- Poprzez organizację kiermaszu oraz stoiska informacji turystycznej biblioteka włączyła się gminną imprezę *Majówka Roztoczańska* – MGBP

- „Moja ulubiona bajka” – konkurs plastyczny – FB Hutki

czerwiec

- Odbyło się spotkanie z Joanną Olech – autorką i ilustratorką książek dla dzieci – MGBP
- „Poszukiwanie informacji w encyklopediach i słownikach” – lekcja biblioteczna dla kl. IV szkoły podstawowej - FB Hutki
- Zorganizowano podsumowanie konkursu czytelniczego „Najwięcej przeczytanych książek w roku szkolnym 2003 /2004” - MGBP, FB Hutki
- Podsumowano gminny etap powiatowego konkursu „Mój dziadek opowiedział mi bajkę ...” - MGBP

ŁABUNIE

marzec

- *Historia miejscowości Łabunie* - spotkanie z Józefem Niedźwiedziem, autorem „Leksykonu historycznego miejscowości dawnego województwa zamojskiego” – GBP
- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery - GBP

czerwiec

- „Brzechwa bawi, Brzechwa uczy” – konkurs plastyczno-literacki – GBP, FB Ruszów

MIĄCZYN

styczeń

- „Zimowe pejzaże” – konkurs plastyczny
- Odbyły się dwa spotkania z cyklu *Wieczór głośnego czytania*. Podczas zajęć wykorzystano *Przygody Koziołka Matołka, O czym szumią wierzby, O wawelskim smoku*
- „Laurka dla babci i dziadka” – konkurs plastyczny

luty

- „Odbyły się trzy spotkania z cyklu *Wieczór głośnego czytania*. Podczas zajęć wykorzystano *Co słonko widziało, Brzechwa dzieciom, Wiersze Juliana Tuwima*
- „Ferie w bibliotece” - cykl imprez dla dzieci i młodzieży pozostających w okresie ferii w miejscu zamieszkania

marzec

- Odbyły się 2 spotkania z cyklu *Wieczór głośnego czytania*
- „Zwiastuny wiosny” – konkurs plastyczny
- „Korzystanie z katalogów” – lekcja biblioteczna dla uczniów III gimnazjum

kwiecień

- Odbyły się 2 spotkania z cyklu *Wieczór głośnego czytania*
- „Barwne pisanki” - konkurs na najładniejszą pisanekę

maj

- Odbyły się 2 spotkania z cyklu *Wieczór głośnego czytania*. Podczas zajęć wykorzystano *Bajki z całego świata*
- „Laurka dla mojej mamy” – konkurs plastyczny

czerwiec

- Odbyły się 2 spotkania z cyklu *Wieczór głośnego czytania*. Podczas zajęć wykorzystano utwory Jana Brzechwy i Ludwika Jerzego Kerna
- Zorganizowano 3 wycieczki do biblioteki dla dzieci z kl. O, I i III, podczas której zapoznano z zasadami korzystania z biblioteki oraz księgozbiorem dla dzieci
- „Rodzaje i korzystanie z katalogów bibliotecznych” – lekcja biblioteczna dla kl. VI

NIELISZ

styczeń

- „Słowniki i encyklopedie – zasady posługiwania się nimi” - lekcja biblioteczna dla kl. VI – GBP

luty

- Odbyły się gminne eliminacje *Drużynowego Turnieju w Tenisie Stołowym* – GBP
- „Biblioteka, zbiory biblioteczne i zasady korzystania” – lekcja biblioteczna dla kl. IV szkoły podstawowej

marzec

- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery - GBP

kwiecień

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP

czerwiec

- „Sobótka” – obrzędowa impreza plenerowa – GBP

RADECZNICA

luty

- „Uroki zimy” – konkurs plastyczny – GBP
- Odbyło się podsumowanie konkursu ph. „Najwięcej przeczytanych książek w 2003 roku” – GBP

- „Ilustracje do przeczytanej książki” - konkurs plastyczny - FB Gorajec
- Odbyły się zajęcia biblioteczne poświęcone głośnemu czytaniu dzieciom – FB Gorajec

marzec

- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery - GBP

kwiecień

- Zwiększył się wymiar zatrudnienia o ½ etatu w GBP
- „Pasowanie na czytelnika” – impreza biblioteczna – GBP
- Odbyły się zajęcia biblioteczne poświęcone głośnemu czytaniu dzieciom – FB Gorajec

maj

- Z udziałem znanych w środowisku osób zorganizowano zajęcia biblioteczne poświęcone głośnemu czytaniu dzieciom – GBP
- „Zasady korzystania z biblioteki, zasady katalogowania książek” - lekcja biblioteczna – FB Gorajec
- Odbyły się zajęcia biblioteczne poświęcone głośnemu czytaniu dzieciom – FB Gorajec
- Otwarto ogólnodostępną czytelnię internetową - GBP

czerwiec

- „Zapoznanie z biblioteką i jej zbiorami” - wycieczki do biblioteki dla dzieci ze szkoły podstawowej – GBP i FB Gorajec

SITANIEC (GBP Zamość)

styczeń

- „Rodzaje i zasady korzystania z katalogów bibliotecznych” – lekcja biblioteczna dla kl. VI szkoły podstawowej i I gimnazjum – GBP
- „Cztery pory roku; Zima” – cykliczny konkurs plastyczny – FB Mokre
- „Szopka bożonarodzeniowa” - podsumowanie konkursu – FB Kalinowice
- W ramach popularyzacji idei głośnego czytania dzieciom raz w tygodniu organizowano zajęcia dla najmłodszych. Do czytania dzieciom zaproszone zostały znane w środowisku osoby – FB Kalinowice

luty

- „Rok Witolda Gombrowicza” – gazetka oraz ekspozycja rocznicowa - GBP
- „Walentynki 2004” – konkurs plastyczny – FB Zawada
- „Pomagamy zwierzętom i ptakom w zimie” – pogadanka i konkurs rysunkowy – FB Mokre

- „Ferie w bibliotece” – cykl imprez dla dzieci i młodzieży pozostających w okresie ferii w miejscu zamieszkania. W programie m.in. gry, zabawy, rozwiązywanie krzyżówek – FB Mokre
- „Cztery pory roku” – kontynuacja konkursu plastycznego – FB Mokre
- Kontynuacja zajęć poświęconych głośnemu czytaniu dzieciom. Lektorami były znane w środowisku lokalnym osoby – FB Kalinowice

marzec

- „Wielkanocne wierszowanie i malowanie” – zajęcia biblioteczne dla dzieci – GBP
- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery - GBP
- „Dzieje książki” – lekcja biblioteczna – FB Mokre
- „Powitanie wiosny” – biblioteczna impreza obrzędowa – FB Mokre
- „Cztery pory roku” – kontynuacja konkursu plastycznego – FB Mokre
- Kontynuacja zajęć poświęconych głośnemu czytaniu dzieciom. Lektorami były znane w środowisku lokalnym osoby – FB Kalinowice

kwiecień

- Zorganizowano gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. B. Leśmiana* – GBP, FB Wysokie
- „Stroik świąteczny, pisanka” – konkurs plastyczny i wystawa pokonkursowa – FB Wysokie
- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla dzieci z oddziału przedszkolnego, której celem było zapoznanie z biblioteką i księgozbiorem – FB Wysokie
- „Życie i twórczość Lucy Maud Montgomery” – konkurs wiedzy – FB Wysokie
- „Uroki zimy” – konkurs plastyczny – FB Wysokie
- „Najpiękniejsza palma” – konkurs świąteczny – FB Zawada
- „Korzystamy z katalogu rzeczowego i wypełniamy rewersy” – lekcja biblioteczna dla uczniów gimnazjum – FB Zawada
- „Najładniejsza pisanka, koszycek i stroik” – konkurs wielkanocny – FB Mokre
- „Ulubiony bohater” – konkurs plastyczny - FB Mokre
- „Mój dom, moja rodzina”, „Komiks do wierszy E. Szelburg – Zarembiny” – konkursy plastyczne – FB Płoskie
- „Najpiękniejsza palma wielkanocna” – konkurs świąteczny – FB Płoskie
- „Symbole Wielkanocy” – konkurs plastyczny – FB Kalinowice
- „Książka moim przyjacielem” – przedstawienie z okazji Światowego Dnia Książki – FB Kalinowice
- Kontynuacja zajęć poświęconych głośnemu czytaniu dzieciom. Lektorami były znane w środowisku lokalnym osoby, m.in. członkowie rady gminnej – FB Kalinowice

maj

- Otwarto ogólnodostępną czytelnię internetową – GBP
- Z okazji *Tygodnia Bibliotek* zorganizowano „Mały kiermasz książek” – GBP
- „Pasowanie na czytelnika” – impreza biblioteczna dla dzieci z kl. I szkoły podstawowej – GBP
- „Co to znaczy” – spotkanie biblioteczne poświęcone głośnemu czytaniu dzieciom – GBP
- „Bajkowym szlakiem po Europie”, „Laurka dla mamy i taty” – konkursy plastyczne – FB Wysokie
- Zorganizowano konkurs na „Exlibris Biblioteki” - FB Zawada
- Odbyło się spotkanie młodzieży z Janina Gąsiorowską – matką chrzestną statku „Ziemia Zamojska” - FB Zawada
- „Jak korzystać z katalogu” – lekcja biblioteczna – FB Mokre
- „Laurka dla mamy” – spotkanie okolicznościowe z okazji *Dnia Matki* – FB Mokre
- Odbyło się spotkanie młodzieży z Janina Gąsiorowską – matką chrzestną statku „Ziemia Zamojska” – FB Lipsko
- „Pasowanie na czytelnika” – impreza biblioteczna dla dzieci z kl. I szkoły podstawowej – FB Płoskie
- „Nikotyna to na twoje zdrowie kosa, a więc... olej papierosa” - konkurs literacko-plastyczny – FB Płoskie
- „Poznajemy księgozbiór i katalogi” – lekcja biblioteczna – FB Płoskie
- Kontynuacja zajęć poświęconych głośnemu czytaniu dzieciom. Lektorami są znane w środowisku lokalnym osoby - FB Kalinowice
- „Projekt okładki do książki”, „Ilustracje do Miziołków” – konkursy plastyczne – FB Kalinowice

czerwiec

- „Tradycje sobótkowe”, „Gra w zielone” – pogadanka i zajęcia biblioteczne – GBP
- „Bezpieczne wakacje” – pogadanka na temat bezpiecznych form spędzania czasu wolnego – GBP
- „Dzieci świata” – konkurs rysunkowy – FB Mokre
- „Dawne obyczaje świętojańskie” – pogadanka – FB Mokre
- Zorganizowano wyjazd do Zamościa na widowisko obrzędowe „Noc sobótkowa” – FB Mokre
- „Cztery pory roku” – kontynuacja konkursu plastycznego – FB Mokre
- „Moja biblioteka” – podsumowanie konkursu – FB Płoskie
- Ukazał się kolejny numer pisemka bibliotecznego *Książkomania* – FB Płoskie

- Zorganizowano spotkanie autorskie Joanny Olech – autorki i ilustratorki książek dla dzieci – FB Kalinowice
- Zorganizowano uroczyste podsumowanie dotychczasowych zajęć poświęconych głośnemu czytaniu dzieciom – FB Kalinowice

SITNO

styczeń/ kwiecień

- „Godzina bajek” – cykliczne zajęcia dla dzieci, podczas których odbyło się głośne czytanie dzieciom *Baśni* H. Ch. Andersena, utworów J. Tuwima oraz *Baśni Braci Grimm* – FB Horyszów Polski
- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała komputer z możliwością dostępu do INTERNETU dla użytkowników biblioteki - GBP

maj/ czerwiec

- „Piszemy artykuł do kwartalnika *Wieści gminne*” – zajęcia biblioteczne - GBP
- „Godzina bajek” – cykliczne zajęcia dla dzieci, podczas których odbyło się głośne czytanie dzieciom *Baśni* H. Ch. Andersena – FB Horyszów Polski

SKIERBIESZÓW

styczeń

- „Ilustracja do wiersza Juliana Tuwima” – konkurs plastyczny - GBP

kwiecień/ maj

- Zorganizowano 3 wycieczki do biblioteki dla dzieci z oddziału przedszkolnego, kl. II i III szkoły podstawowej – GBP
- Zorganizowano wycieczkę dla dzieci z kl. III szkoły podstawowej do Filii Bibliotecznej dla dzieci i młodzieży PiMBP w Zamościu – GBP
- „Matka w poezji” – konkurs recytatorski – GBP
- Odbył się gminny etap konkursu literacko-plastycznego „Mój dziadek opowiedział mi bajkę...” – GBP

STARY ZAMOŚĆ

styczeń/ marzec

- „Cała Polska czyta dzieciom” – zajęcia biblioteczne poświęcone głośnemu czytaniu z wykorzystaniem książki Kornela Makuszyńskiego *120 przygód Koziołka Matołka* – GBP
- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery - GBP

luty

- „Ferie w bibliotece” - cykl imprez dla dzieci i młodzieży pozostających w okresie ferii w miejscu zamieszkania; w programie: gry i zabawy, konkursy i zajęcia plastyczne, głośne czytanie - FB Udrycze

kwiecień

- Zorganizowano gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP

maj

- „Zapoznanie z katalogami bibliotecznymi”, „Przedszkolak i biblioteka” – lekcje biblioteczne – FB Udrycze
- Udostępniono czytelnikom bezpłatne korzystanie z INTERNETU - GBP

czerwiec

- Odbyło się spotkanie autorskie poety i bajkopisarza Zbigniewa Dmitrocy – GBP
- „Dzień Dziecka” – okolicznościowa impreza środowiskowa dla dzieci. W programie m. in. zgaduj – zgadula, dyskoteka – FB Udrycze
- „Cała Polska czyta dzieciom” – zajęcia biblioteczne poświęcone głośnemu czytaniu. Obejmowały one czytanie książki *Nie płacz koziołku*, działalność plastyczną oraz inscenizację na podstawie słuchanego tekstu – FB Udrycze
- „Cała Polska czyta dzieciom” – podsumowanie dotychczas zrealizowanych przedsięwzięć poświęconych kampanii na rzecz głośnego czytania - GBP

SUŁÓW

styczeń

- Zorganizowano *Gminny Konkurs Kolęd i Pastorałek* – GBP

luty

- „Ferie z biblioteką” - zajęcia dla dzieci pozostających w okresie ferii w miejscu zamieszkania. Odbyły się m.in.: konkursy plastyczne, czytanie i opowiadanie bajek, gry i zabawy sportowe – GBP

marzec

- „Zapoznanie z biblioteką i jej zbiorami” – wycieczka do biblioteki dla dzieci z kl. II szkoły podstawowej – GBP
- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery - GBP

kwiecień

- Zorganizowano gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* - GBP

maj

- Zorganizowano 2 wycieczki do biblioteki dla dzieci z kl. I i III szkoły podstawowej – GBP

czerwiec

- „Dzień Dziecka” – okolicznościowa impreza środowiskowa dla dzieci. W programie, m.in. gry i zabawy, konkursy, ognisko - GBP

SZCZEBRZESZYN

styczeń

- „Praca z książką *Goście Karoliny*” – zajęcia biblioteczne dla dzieci – MGBP

luty

- Zorganizowano spotkanie członków Klubu Przyjaciół Biblioteki z władzami miasta i gminy Szczebreszyn – MGBP

marzec

- W ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom” zorganizowano cotygodniowe czytanie dzieciom. Zajęcia prowadzono w szkole podstawowej i w przedszkolu - MGBP
- „Poznajemy twórczość Wojciech Próchniewicza” – lekcja biblioteczna przygotowująca do spotkania z autorem – MGBP
- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery. Udostępniono czytelnikom bezpłatne korzystanie z INTERNETU - MGBP

kwiecień

- Zorganizowano spotkanie autorskie Wojciecha Próchniewicza – MGBP
- Kontynuacja zajęć w ramach akcji Cała Polska czyta dzieciom – MGBP

maj

- „Najpiękniejsze bajki” – gminny konkurs opowiadania bajek – MGBP
- Kontynuacja zajęć w ramach akcji Cała Polska czyta dzieciom – MGBP

czerwiec

- „Bajkowa postać” – konkurs plastyczny – MGBP
- Kontynuacja zajęć w ramach akcji Cała Polska czyta dzieciom – MGBP

ZWIERZYNIC

marzec

- W wyniku realizacji programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery

maj

- Zorganizowano gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana*
- Udostępniono czytelnikom bezpłatne korzystanie z INTERNETU

Halina Zielińska

2004/2 (20)